

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C160 – CUL21**

zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 16 maart 2010

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Valerie Taeldeman tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de uitvoeringsbesluiten met betrekking tot het jeugdbeleidsplan	3
Vraag om uitleg van mevrouw Katrien Schryvers tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het Europese voorzitterschap van België	5
Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de digitale ether in Vlaanderen	8
Vraag om uitleg van de heer Jurgen Verstrepen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de overdracht van auteursrechten van sportevenementen aan private persgroepen	10
Vraag om uitleg van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over plannen van de openbare omroep om tegen 2011 een eigen internetspeler te ontwikkelen	16
Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de commercialisering van radioprogramma's van de openbare omroep	
Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de VRT en de grote aandacht voor de lancering van een bepaald koffiemark	
Vraag om uitleg van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de Grote Koffie Van de Veire Ochtendshow	19
Vraag om uitleg van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het ruilen van beroep van de minister met een radiopresentatrice	31
Vraag om uitleg van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het ter beschikking stellen van het digitale VRT-archief aan het onderwijs	34

■

Voorzitter: de heer Philippe De Coene

Vraag om uitleg van mevrouw Valerie Taeldeman tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de uitvoeringsbesluiten met betrekking tot het jeugdbeleidsplan

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman: Voorzitter, minister, u weet waarschijnlijk ook heel goed dat de jeugddienst of de stuurgroep jeugdbeleidsplan van elke Vlaamse gemeente momenteel heel druk bezig is met het voorbereiden van het jeugdbeleidsplan voor de periode 2011-2013. De Vlaamse Regering heeft voor die periode twee prioriteiten vastgelegd die zullen worden gesubsidieerd, namelijk brandveiligheid en jongerencultuur. Tot op vandaag werden de uitvoeringsbesluiten ter zake nog niet afgekondigd, zodat er wat onduidelijkheid heerst over het invullen van die twee prioriteiten.

Ik wil bij dezen ook een pluim geven aan de Vereniging Vlaamse Jeugddiensten en -consulenten (VVJ) voor haar mailings. Met haar maandelijkse nieuwsbrief Lopend Vuur houdt ze de gemeentelijke jeugddiensten zeer goed op de hoogte van het reilen en zeilen binnen de afdeling Jeugd. Heel veel jeugddiensten zijn van plan om voor 1 juni een voorlopige versie of een ontwerp van jeugdbeleidsplan voor te leggen aan de afdeling Jeugd. Die mogelijkheid bestaat. Minister, kunt u hier medelen wanneer de uitvoeringsbesluiten in kwestie zullen worden afgekondigd? Bestaan er, in het kader van de planlastvermindering, plannen om het jeugdbeleidsplan in de toekomst slechts eenmaal per legislatuur te laten opmaken? Of bent u van mening dat dit jeugdbeleidsplan ook in de toekomst om de 3 jaar moet worden opgemaakt?

De voorzitter: De heer Dehandschutter heeft het woord.

De heer Lieven Dehandschutter: Voorzitter, minister, geachte leden, ik wil me daar uiteraard bij aansluiten. Men heeft me ook aangesproken, met dezelfde vragen. Niet alleen in de jeugdsector, maar ook – gelukkig – bij veel lokale jeugddiensten, waarvan de mensen vaak ook uit het jeugdwerk zelf komen, staat men werkelijk te popelen om daar werk van te maken. Ze voelen zich nu enigszins afgeblokt. Welke criteria en richtlijnen zullen we zien verschijnen in die uitvoeringsbesluiten? Wanneer komen die er? Tegen welke datum moet het werkstuk uiteindelijk afgeleverd zijn? Uiteraard willen ze de nodige inspraak door de sector zelf organiseren. Dat is een zeer goede zaak. Minister, ze willen ter zake een antwoord van u.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Ik ben me ervan bewust dat die uitvoeringsbesluiten er nog niet zijn en een beetje op zich laten wachten. Dat komt omdat al die besluiten worden opgemaakt in overleg met alle relevante actoren, wat leidt tot regelgeving die het best is aangepast aan de noden van de lokale besturen, de kinderen en jongeren en de jeugdverenigingen. Daardoor neemt dat iets meer tijd in beslag. Er was ook een advies gevraagd aan de Vlaamse Jeugdraad. Dan is er een aanpassing gebeurd aan de bepalingen van het besluit met betrekking tot brandveiligheid, om de verantwoordingsverplichting te versoepelen. Dat is gebeurd op uitdrukkelijke vraag van de lokale besturen en de vertegenwoordigers van verenigingen actief op gemeentelijk niveau. Die gewijzigde teksten zijn opnieuw ter advies aan de Vlaamse Jeugdraad voorgelegd. Normaliter zal de Vlaamse Regering de besluiten vrijdag goedkeuren. De ontwerpversie van de uitvoeringsbesluiten zal overigens reeds deze week ter beschikking worden gesteld, via de website.

Ondertussen hebben we uiteraard niet stilgezeten. Er werd gecommuniceerd met de lokale besturen over de mogelijke beleidsacties die kunnen worden uitgewerkt in het kader van die prioriteiten. De lokale jeugddiensten ontvingen op diverse vormingsmomenten en via een aantal publicaties al heel wat informatie die ze kunnen verwerken tijdens het lopende planningsproces. Zo vond er tijdens de provinciale trefdagen ‘Trip Lokaal’, vormings-

momenten die zich richten tot schepenen voor Jeugd, jeugdconsulenten en lokale vrijwilligers, een zeer gewaardeerde workshop over brandveiligheid plaats. Dat gebeurde door het Steunpunt Jeugd. Hierbij werden heel wat praktische tips aan jeugdwerkers gegeven over aandachtspunten in verband met brandveilige lokalen. Ook de VVJ publiceerde al artikels met betrekking tot zowel brandveiligheid als jeugdcultuur, in haar tijdschrift DropZone. Ook via het Handboek Lokaal Jeugdbeleid, dat zowel door schepenen voor Jeugd als door jeugdconsulenten wordt gelezen, verschijnt er zeer weldra een bijdrage over jeugdcultuur. Op de VVJ-driedaagse van 10 tot 12 maart, waarop heel wat jeugddienst-medewerkers aanwezig waren, zijn er opnieuw diverse sessies gegeven over brandveiligheid en jeugdcultuur. Ook op de website van het Steunpunt Jeugd, jeugdbeleidsplan.be, vinden jeugdwerkers heel veel interessante tips over brandveiligheid en jeugdcultuur. De jeugddienst van de provincie Limburg organiseerde ook een interessante en zeer succesvolle vormingsavond over de diverse aspecten van jongerencultuur. Ook daar werd al een toelichting verstrekt over de prioriteiten.

Op 30 maart zullen de resultaten worden voorgelegd van een gezamenlijk project van LOCUS en Kind & Samenleving over de participatie van kinderen en jongeren in lokaal cultuurbeleid. De administratie heeft een werkgroep opgericht, die experts op het vlak van jeugdcultuur samenbrengt en hard werkt aan het uitwerken van flankerende maatregelen ter ondersteuning van die prioriteit. Nog deze week zullen lokale jeugddiensten, maar ook de cultuurdiensten, een brief ontvangen die hen oproept om binnen de gemeente de expertise te bundelen en gezamenlijk werk te maken van een gemeentelijk jeugdcultuurbeleid. Heel wat relevante informatie zal dan worden gebundeld en op de website van het agentschap gepubliceerd.

Uiteraard belet niets medewerkers van gemeentelijke jeugddiensten om met al hun vragen over de prioriteiten en andere aspecten van het nieuwe jeugdbeleidsplan aan te kloppen bij de dossierbehandelaars van de afdeling Jeugd.

Het hele traject dat wordt afgelegd om de planlast voor de lokale besturen te verminderen, wordt gecoördineerd door minister Bourgeois. Het is duidelijk dat we ook de planlast voor lokale besturen met betrekking tot jeugdzaken mee in overweging willen nemen. Dat mag weliswaar niet ten koste gaan van de inspraak van kinderen, jongeren en het jeugdwerk. Met mijn administratie en met de sector zullen we overleggen over hoe we dit het beste organiseren. Dit werd overigens al toegezegd aan de sector.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman: Minister, bedankt voor uw antwoord. Ik wou u nog het volgende vragen. Als de uitvoeringsbesluiten vrijdag op de agenda van de Vlaamse Regering staan, in welke mate wordt dan rekening gehouden met de uitgebrachte adviezen van de Vlaamse Jeugdraad? Worden ze mee verwerkt in de uitvoeringsbesluiten?

Minister Pascal Smet: Dat is de reden voor het uitstel. Ik heb u gezegd dat we uitdrukkelijk rekening hebben gehouden, op vraag van de lokale besturen, met het advies van de vertegenwoordigers over de verantwoordingsverplichting. We hebben het aangepast en dat is de reden waarom het iets meer tijd heeft gevegd.

Mevrouw Valerie Taeldeman: Moeten de twee uitvoeringsbesluiten die vrijdag op de agenda van de regering staan, ook nog naar de Raad van State?

Minister Pascal Smet: Ja, het is eerste lezing, maar als de tekst in eerste lezing wordt goedgekeurd, zullen we wel al publiceren, want hij bevat niets controversieels – daar gaan we toch van uit – en dus zal de Raad van State geen fundamentele opmerkingen maken en wordt hij in principe goedgekeurd.

Het is de bedoeling om tijd te winnen: vanaf het moment dat de tekst in eerste lezing door de Vlaamse Regering wordt goedgekeurd, wordt hij gepubliceerd en weet het bestuur welke richting het zal uitgaan.

Mevrouw Valerie Taeldeman: Ik wou nog kort ons pleidooi aan de minister meegeven om te blijven vasthouden aan de twee plannen tijdens de legislatuur. Vanuit de jeugdsector zien we immers dat twee plannen tijdens één legislatuur een eigen dynamiek met zich meebrengen op het vlak van inspraak: een hele inspraakprocedure wordt gerespecteerd, de jonge mensen worden in de stuurgroep heel nauw betrokken bij het proces voor de opmaak van een jeugdbeleidsplan – en dat is voor ons toch van belang – en de speciale sectorale middelen blijven ter beschikking voor het uitvoeren van de prioriteiten.

De voorzitter: De heer Dehandschutter heeft het woord.

De heer Lieven Dehandschutter: Voorzitter, ook ik wens de minister te bedanken voor zijn antwoord. Ik ben blij dat we vrijdag de facto al zullen weten waar we aan toe zijn.

Mevrouw Taeldeman, u verwoordde de bekommernis over het betrekken van de jeugdsector bij de lokale jeugdwerkbeleidsplannen. Voor Cultuur en voor Jeugd is dat al in de commissie Binnenlandse Bestuur ter sprake gekomen. We zullen daar de vereenvoudiging van de planlasten en het geïntegreerd meerjarenplan voor de komende lokale bestuursperiode mee opvolgen. We zullen zowel aandacht besteden aan de twee sectoren als aan de betrokkenheid van de sectoren zelf. We zullen er zeker en vast op toezien.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Katrien Schryvers tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het Europese voorzitterschap van België

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers: Voorzitter, minister, nu we eindelijk de lente een beetje in de lucht voelen hangen, kunnen we al een beetje vooruitkijken naar de zomer en daarmee komt het Belgische voorzitterschap van Europa in zicht. Vlaanderen heeft zijn beleidsprioriteiten hierbij al meegedeeld aan de federale regering. Vlaanderen heeft vijf kerntaken geformuleerd en Jeugd is er een van. Dit kwam trouwens al eerder aan bod bij de bespreking van de beleidsnota, maar we hopen uiteraard dat er ondertussen al een en ander verder werd uitgewerkt.

Minister, wat is de stand van zaken in de voorbereiding van het voorzitterschap Jeugd? Welke klemtonen worden gelegd op inhoudelijk vlak? Wat zal er concreet georganiseerd worden? Wie wordt erbij betrokken? Hoever staat het met die voorbereiding? Wat mogen we op dat vlak verwachten? Het deelaspect kinderrechten ligt ons heel na aan het hart. Welke acties zal Vlaanderen in het kader van het Europees voorzitterschap specifiek ondernemen inzake kinderrechten?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: De Jeugdprioriteiten worden gevat door drie rode draden: jeugdwerk, jongeren, werkgelegenheid en de afstemming van de internationale agenda voor wat betreft een beleid ten aanzien van kinderen, jongeren en kinderrechten.

De voorbereidingen hiervoor werden reeds aangevat in de loop van 2008. Er was altijd zeer nauw overleg met en betrokkenheid van de bevoegde administraties, nationale agentschappen en jeugdraden van drie gemeenschappen in België. Ook het Europees Jeugdforum en de Europese Commissie zijn uiteraard bij alle werkzaamheden betrokken. Voor het project rond de implementatie van de gestructureerde dialoog wordt samengewerkt met de andere landen

van het trio, zijnde Spanje en Hongarije. U weet dat ik vanaf 1 januari van dit jaar gedurende 18 maanden niet alleen de raad voor Jeugd en voor Onderwijs voorziet, maar ook België zal vertegenwoordigen op de Europese scene: nu onder het Spaanse voorzitterschap, daarna uiteraard onder het Belgische voorzitterschap en ook onder het Hongaarse voorzitterschap.

Ondertussen heb ik ook al een overleg georganiseerd met mijn collega-ministers bevoegd voor de jeugd van de Duitstalige Gemeenschap en de Franse Gemeenschap – alleen was er toen nog geen sprake van lente, laat staan van zomer, maar er was een sneeuwstorm en het woei. We hebben hierover goed overlegd met de collega's.

Er is dus de prioriteit jeugdwerk. In het nieuwe kader voor de Europese samenwerking in jeugdzaken, dat loopt van 2010 tot 2018, wordt een nieuwe rol weggelegd voor het jeugdwerk. Er wordt een beschrijving van jeugdwerk gegeven en een aanzet van agenda voor de volgende jaren: het ondersteunen en het ontwikkelen van jeugdwerk als sectoroverschrijdende aangelegenheid. Jeugdwerk is een brede term, waaronder een breed scala van activiteiten van sociale, culturele, educatieve of politieke aard valt.

U kunt hierover meer lezen in de EU-resolutie van 27 november 2009 inzake een nieuw samenwerkingskader voor jeugdzaken. Het is overigens de eerste keer dat in een officieel EU-document een dergelijke omschrijving van jeugdwerk terug te vinden is. Ons voorzitterschap zal deze opportuniteit aangrijpen om dit deelaspect uit het samenwerkingskader verder uit te werken in een resolutie, gezien het belang van jeugdwerk in onze drie gemeenschappen en de standpunten die België daaromtrent in de Raad steeds heeft verwoord.

Om de resolutie een inhoud te geven die gedragen wordt door de lidstaten, zal bij de aanvang van het voorzitterschap onder meer een Europese conferentie over de geschiedenis van het jeugdwerk en het jeugdbeleid en een Europese jeugdwerkconventie worden georganiseerd. De inhoudelijke voorbereidingen voor beide events leggen de basis voor de inhoud van de resolutie.

De jeugdwerkconventie zal besluiten met een verklaring waarin de toekomstige agenda en de aanzet voor een actieplan worden opgenomen. In het kader van het Europese jaar voor de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting wordt tevens een paragraaf gewijd aan de toegankelijkheid van jeugdwerk voor de armste kinderen en jongeren.

Er zijn heel wat activiteiten gepland. Op 5 en 7 juli vindt er een Europese conferentie plaats over de geschiedenis van het jeugdwerk en het jeugdbeleid. Aansluitend is er van 7 tot 10 juli een eerste Europese jeugdwerkconventie. Begin december organiseert de Franse Gemeenschap in Namen een Europees seminarie over de mobiliteit van jonge mensen met een achterstand. Dit moet wel nog bevestigd worden.

De tweede prioriteit betreft jongeren en werkgelegenheid. Deze prioriteit moet worden bekeken in het proces van de gestructureerde dialoog met jongeren en jeugdorganisaties die een forum biedt voor een permanent gezamenlijk beraad over prioriteiten en de uitvoering en evaluatie van de Europese samenwerking in jeugdzaken. De gestructureerde dialoog over jongeren en werkgelegenheid, *youth@work*, is een gezamenlijk project van het trio-voorzitterschap, de Europese Commissie en het Europees Jeugdforum.

Via een Europese stuurgroep wordt de implementatie op Europees niveau gecoördineerd. De lidstaten zetten nationale werkgroepen op om de consultaties van jongeren en jeugdorganisaties op lokaal, regionaal en nationaal niveau vorm te geven. In Vlaanderen is de Vlaamse Jeugdraad trekker. Tijdens een EU Youth Conference zullen de resultaten van de nationale consultaties worden samengebracht en wordt de volgende stap in het proces voorbereid. Tijdens het Belgisch voorzitterschap zullen we de tussentijdse resultaten van de gestructureerde dialoog aan de raad voorleggen zodat de Hongaren met een politiek resultaat kunnen komen.

De jeugdconferentie vindt plaats in Leuven op 1 en 5 oktober 2010. Meer dan honderd jongeren zullen daar met elkaar discussiëren over jongeren en werkgelegenheid.

Er is ook een afstemming van de agenda voor het beleid inzake kinderen, jongeren en kinderrechten. De nieuwe bepalingen over de rechten van het kind in het Verdrag over de Europese Unie en de specifieke bepaling over de rechten van het kind in het Charter van de Fundamentele Rechten van de EU zijn in werking getreden. Deze verankering is heel belangrijk.

In de resolutie van de raad over een nieuw kader voor Europese samenwerking in jeugdzaken wordt als algemeen initiatief voor alle actiegebieden naar voren geschoven 'in voorkomend geval een dimensie kinderbeleid integreren'. Voor de Raad Jeugd is het niet altijd duidelijk wat de internationale agenda moet zijn. Er is dan ook nood aan afstemming. Er vindt een expertconferentie plaats in Antwerpen op 8 en 10 september over 'Europe de l'Enfance'.

De commissie plant voor het najaar 2010 een mededeling over de mobiliteit van jongeren: Learning Mobility. Youth@Move houdt voor ons drie zaken in: de mobiliteit van jongeren en jeugdwerkers, het mobiliseren van jongeren rond thema's die hen aanbelangen zoals klimaatsverandering, duurzame ontwikkeling, eerlijke handel, solidariteit, enzovoort en het mobiliseren van andere beleidsdomeinen over jeugdspecifieke thema's en interesses.

Belangrijk is ook dat de commissie een studie over de toegankelijkheid van cultuur voor jongeren heeft aangekondigd. Wij zullen uiteraard antwoorden op die studie van de commissie.

Ten slotte worden er nog een aantal activiteiten georganiseerd die gelinkt zijn aan het voorzitterschap. Op 12 augustus is er de internationale dag voor de Jeugd. De Duitstalige Gemeenschap organiseert in Bütgenbach een businessmeeting nationale agentschappen Jeugd in Actie op 19 en 22 oktober 2010.

Er is een side-event voor jongeren in Brussel in december 2010 dat door de Vlaamse en de Franse Gemeenschap wordt georganiseerd, in de marge van de formele raad die dan plaatsvindt.

De voornaamste activiteit voor kinderrechten is de expertmeeting in Antwerpen begin september. De ministers komen dan informeel bijeen over de kinderrechten. Deze conferentie zal voor de eerste keer op de formele agenda van het EU-voorzitterschap Jeugd worden geplaatst. We willen al die verschillende agenda's op elkaar afstemmen.

Er zijn intussen al heel wat stappen gezet en knopen doorgehakt. We zijn nu volop bezig met de concrete realisatie op het terrein.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers: Minister, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord. Daaruit blijkt dat er heel wat op stapel staat voor de volgende maanden. Jeugd, jongeren en kinderrechten is een uitermate belangrijk thema. Ik hoop dat alles wat u opnoemt, ook verder zal worden geconcretiseerd. Dan is er nog veel werk aan de winkel in enkele maanden tijd. Hoe zal deze commissie daarbij worden betrokken? Zal zij in een van de deelaspecten een rol spelen? Hoe zult u de commissie daarvan op de hoogte houden?

De voorzitter: Mevrouw Godderis heeft het woord.

Mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck: Tijdens de bespreking van de beleidsnota had ik een probleem met die 304.000 euro die wordt uitgetrokken voor de financiering van dat project. U had me toen beloofd dat u eventueel een afzonderlijke commissievergadering zou organiseren met het volledige programma.

Minister Pascal Smet: Het voorzitterschap van Spanje is nog maar halverwege. Het is heel lang geleden dat België nog voorzitter was van de Europese Unie.

Midden juni komt er een commissie die gewijd is aan het voorzitterschap, waar ik alle activiteiten en onze standpunten gedetailleerd zal toelichten. Daarover kunnen we dan een gedachtewisseling hebben. In de loop van het voorzitterschap, als we nog tijd hebben, kunnen we daarop terugkomen en na afloop kunnen we dit evalueren. Ik sta te uwer beschikking, zoals dat betaamt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de digitale ether in Vlaanderen

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, minister, collega's, sinds de verkoop van het zenderpark en de procedure voor de toewijzing van digitale etherfrequenties is het even stil geweest rond het project digitale ether. Onlangs werd deze stilte doorbroken met het persbericht dat Norkring een akkoord heeft gesloten met Telenet voor de verhuur van digitale uitzendfrequenties.

Het bericht stelt onder meer het volgende: "Norkring België heeft een volgende stap gezet in de selectieprocedure voor het verhuren van de digitale uitzendfrequenties via haar omroepinfrastructuurnetwerk in België. Norkring België en Telenet hebben hierover een akkoord getekend. Telenet wordt dankzij dit akkoord een eerste partner voor Norkring." De doelstelling van de vorige en de huidige Vlaamse Regering om van de ether een volwaardig vierde omroepplatform te maken, komt zo weer een stuk dichterbij.

Minister, naar aanleiding hiervan heb ik een aantal vragen. Norkring België heeft de doelstelling om zijn netwerk aan meer dan één partner te verhuren. Het heeft ook gezegd dat het dat wil, dat het niet alleen met Telenet wil werken, maar ook met andere partners. Weet u of er nog andere partners geïnteresseerd zijn? Hoe ziet u de evolutie op het etherplatform?

Er is een besluit van de Vlaamse Regering houdende de vastlegging van de pakketten van digitale frequenties, die zullen worden vrijgegeven tijdens een eerste vergelijkende toets voor het verkrijgen van een vergunning voor het aanbieden van een radio- of televisieomroepnetwerk en de bijbehorende zendvergunningen. Zo werd het geformuleerd op 17 oktober 2008. Daarin werd vastgelegd dat van al de frequentiepakketten die in 2009 aan Norkring werden toegewezen, er minstens een moet worden gebruikt voor omroep toepassingen met DVB-H-technologie (Digital Video Broadcasting - Handhelds). Hoe verhoudt het akkoord tussen Norkring en Telenet zich tegenover de afspraak dat er ook iets zou gebeuren op het vlak van DVB-H? Is er een DVB-H-luik opgenomen in dit akkoord?

In hetzelfde besluit werd ook een frequentiepakket voor Digital Audio Broadcasting (DAB) opgelijst. Hoe verhoudt het akkoord tussen Norkring en Telenet zich hiertegenover? Hoe verstaat het met de uitrol van dit frequentiepakket? Heeft de markt interesse voor dit pakket? Zo ja, wanneer zal de sector er iets mee doen? We hebben het gevoel dat het niet hard gaat met DAB, zo is in deze commissie al een paar keer gezegd. Zo nee, hoe ziet u de verdere evolutie? Kan de overheid stimulerende maatregelen nemen of juist constateren dat het een aflopend verhaal is?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Het proces van toekenning van digitale etherfrequenties is geregeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2008 betreffende de voorwaarden en procedure voor het verkrijgen van een licentie voor het aanbieden van een radio- of televisieomroepnetwerk en de bijbehorende zendvergunningen. Het is de Vlaamse Regulator

voor de Media (VRM) die de frequenties heeft toegekend in 2009 en die het verdere toezicht hierover uitoefent. Als minister kwam ik hier niet in tussenbeide.

Ik heb voor deze vragen contact opgenomen met Norkring België. Ik kan u dan ook het volgende antwoorden. Norkring België heeft me laten weten dat het wenst zijn netwerk aan meer dan één partner te verhuren. Naast het akkoord dat reeds tot stand kwam met Telenet, hebben ook andere potentiële kandidaten interesse getoond om capaciteit van Norkring België te huren, aldus Norkring. Norkring België voert vandaag gesprekken met die kandidaten en hoopt die gesprekken in de loop van de komende weken of maanden af te ronden. Hoe de concurrentie op het etherplatform zal evolueren, zal in de eerste plaats afhangen van de partners van Norkring België zelf. In De Tijd gaf TV Vlaanderen aan alvast ook gesprekken te voeren met Norkring. Aangezien die besprekingen over het gebruik van het netwerk nog volop gaande zijn, is het op dit ogenblik te vroeg om uitspraken of voorspellingen ter zake te doen. Over enkele maanden zal daarover wellicht meer duidelijkheid bestaan.

Dan was er de vraag over het besluit met betrekking tot de vastlegging van die pakketten die zullen worden vrijgegeven. Norkring België heeft laten weten vast te stellen dat er momenteel geen concrete interesse bestaat voor omroep-toepassingen met DVB-H-technologie. Norkring stelt verder dat het omwille van vertrouwelijkheidsoverwegingen geen verdere informatie kan verstrekken over de afspraken met Telenet, ook niet over dit element.

Dan was er de vraag over de verhouding tot het akkoord. Ook hier heeft Norkring België laten weten dat het vaststelt dat er momenteel geen concrete interesse bestaat voor DAB-toepassingen. Norkring België stelt dat het omwille van vertrouwelijkheidsoverwegingen geen verdere informatie kan verstrekken over de afspraken met Telenet, ook niet over dit element. Het vermoedt dat de markt daarvoor nog niet klaar is en meent dat er op dat vlak pas een doorbraak te verwachten valt op het moment dat de FM-radiofrequenties worden afgebouwd of afgeschaft. We zitten nu in een periode van transitie, en de digitalisering van de radio is zich op diverse platformen aan het uitkristalliseren. Dat gebeurt via internetradio en via DAB-technologieën, waartoe dus ook DAB+ en Digital Multimedia Broadcasting (DMB) behoren en die relevant zijn voor de Norkringfrequenties. Het gebeurt echter ook via een toekomstige digitalisering van de FM-band.

Het debat daarover, en over de vraag met welke technologieën het best wordt gewerkt, is ook Europees gaande. Ik hoor dat het debat eveneens begint over de mogelijkheden om in de toekomst met één type ontvanger verschillende technologieën te ontvangen. Bijvoorbeeld binnen de European Broadcasting Union (EBU) wordt naar verluidt van gedachten gewisseld en gedacht aan de oprichting van een Europees digitaal radioforum, met als missie een mogelijke harmonisering van de digitale radio in Europa. Ik heb alleszins aan mijn administratie gevraagd die ontwikkelingen op de voet te volgen en me ter zake een analyse te bezorgen, waarover we in de toekomst dan misschien opnieuw van gedachten kunnen wisselen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het benieuwt ons of TV Vlaanderen – en/of Belgacom, want die naam horen we ook vernoemen – ook tot afspraken zal komen met Norkring. Dat is een open vraag.

Het is ook interessant van u te vernemen dat er blijkbaar noch voor DVB-H, noch voor DAB interesse is. Destijds heeft de overheid dat bij de toewijzing opgelegd als voorwaarde. Dat zou wel eens kunnen betekenen dat de overheid in de toekomst het geweer van schouder moet veranderen. U hebt het ook over het afbouwen en eventueel opheffen van FM-frequenties. Dat zal waarschijnlijk toch niet voor de eerste jaren zijn. Ik denk dat we de eerste 10 jaar nog wel even voort kunnen met FM.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Voorzitter, minister, als we het over dat digitale hebben, gaat het inderdaad over een problematiek. DAB is al omschreven, en niet alleen hier, als ‘dead and buried’.

Een ander aspect van die kwestie interesseert me ook. Dat u de evolutie afwacht, is volledig terecht. Met al die technologieën lopen we natuurlijk het risico dat, als we dat voortdurend analyseren, we op den duur geen beslissing meer durven of kunnen nemen, omdat we niet weten in welke richting dat gaat. Nu zien we toch de evolutie naar het 4G-netwerk. Dat moeten we misschien eens bekijken, in combinatie met het 3G-netwerk.

De vraag blijft natuurlijk waar het accent ligt in uw beleidskeuze op korte termijn. Ik vraag me nog altijd af of er nu wordt gekozen voor een volledige dekking in Vlaanderen met draadloos digitaal internet. Er is een periode geweest waarin enkel werd gepraat over mobiele televisie. In de vorige legislatuur was dat de keuze. Die weg ging men uit. Nu blijkt uit uw antwoord dat DVB-H en DAB niet echt de grote verdienmodellen zijn, of dat de telecomsector daar toch wat bang voor is. Wat is dan het gevolg daarvan voor de VRT? De VRT heeft immers jarenlang zeer aanzienlijke budgetten gekregen om die DAB in stand te houden, en krijgt die vandaag nog. Ik verwijs naar de discussie over de optimalisering, die we nu niet gaan voeren. We voelen dat de markt niet klaar is voor DAB. Er is sprake van een verouderde technologie. Er is zelfs al sprake van dat de technologie die de VRT had bij die zenders, al moet worden geüpdatet, met nieuwe kosten als gevolg. Is dat dan wel nodig? Moeten we dat niet snel opnieuw bekijken? Het is natuurlijk aan de VRT, maar af en toe moet de politiek een signaal geven. Misschien moet dat worden afgebouwd en moet er een andere wending aan worden gegeven. Nu kost het geld, terwijl er geen garantie bestaat dat dit het is.

De radiosector ziet DAB momenteel totaal niet zitten, al een hele tijd niet. Dat kristalliseert zich inderdaad nog verder uit. Iedereen wacht omdat er een goedkopere variant wordt gezocht en omdat ze totaal niet willen investeren in DAB. Dan zou het vreemd zijn dat de Vlaamse overheid, via de VRT, nog steeds zou investeren in die technologie. Minister, ik weet dat u daar nu meteen geen antwoord op kunt geven, maar ik kaart dit toch aan. Bent u bereid dat ook eens te bekijken? Het is immers ook een uitgavenpost. Alle beetjes helpen. Is dat dan wel nuttig?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Ik zal uw suggestie zeker overmaken aan de VRT, opdat men daar eens kritisch naar zou kijken.

De heer Wilfried Vandaele: Veel mensen hebben in DAB geïnvesteerd, ook op aanstichten van de VRT, op een bepaald ogenblik. Als we dat nu afknippen, zijn we misschien ook niet helemaal correct bezig.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Jurgen Verstrepen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de overdracht van auteursrechten van sportevenementen aan private persgroepen

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Voorzitter, minister, in alle eerlijkheid, ik vond dit een vrij moeilijk dossiertje. Er is ondertussen al zoveel gecommuniceerd en ik vraag me af in welke mate de politiek bij deze kwestie kan worden betrokken. Ik weet niet of u alle stukken uit dat dossier ter beschikking hebt gekregen, maar hoe dieper ik in dat dossier zat en naarmate de tijd verstreek, des te meer waren er een aantal sleutels of antwoorden die ontbraken. Dan

kwam ik terecht bij de VRT en bij discussies die hier al langer worden gevoerd over de commercialisering. Het gaat dan over de Vlaamse Audiovisuele Regie (Var) en altijd dezelfde spelers die opduiken: Piet Van Roe, Corelio, de VUM-groep, de VRT, De Vijver, Woestijnvis. Enfin, het gaat over heel dat kluwen. We dringen er hier regelmatig op aan daar eens zicht op te krijgen.

Toen bleek dat na het overdragen van de auteursrechten bepaalde sponsorbedragen zijn beginnen te stijgen, is er bij mij een knipperlicht gaan branden. Men verdacht me er af en toe van tegen de VRT te zijn, maar ik vind dat de VRT in het verleden te veel dingen van waarde heeft overgedragen aan derden, die daar nadien heel leuke commerciële spelletjes mee hebben gespeeld. Ik vermoed dat de schatkist van de VRT af en toe wordt leeggeroofd. Op het ogenblik dat de baten er zouden kunnen zijn, zeker in deze financieel moeilijke tijden, ziet men bij de VRT bepaalde meerinkomsten niet terugkomen, na een commercialisering. Minister, dat is heel jammer, want dan komt de VRT bij u aankloppen met de mededeling dat de rekening niet klopt en dat er moet worden gesneden. Dat is nog een heel andere discussie, maar het ene heeft wel met het andere te maken.

Ik heb geprobeerd het samen te vatten in mijn vraag aan u. Het gaat over de auteursrechten voor de Ronde van Vlaanderen. Ik mis in die kwestie een zekere mate van informatie, die ik alleen aan u kan vragen. Die auteursrechten zijn op 4 april 2008 overgedragen aan de Vlaamse Uitgeversmaatschappij, aan de nv VUM, het huidige Corelio. Piet Van Roe heeft die overdracht bevestigd, in een brief, op 6 januari 2010. Ik ben er perfect van op de hoogte hoe dat zit. Piet Van Roe was van 1999 tot 2006 lid van de raad van bestuur van diezelfde VUM-groep. Hij leidde de VUM-groep naar Corelio, als onafhankelijk adviseur, vanuit zijn consultancyfirma, vanuit zijn vennootschap.

In de periode 2006-2007 was hij bestuurder ad interim van de VRT. Dat is hij nu ook, in 2009. Er is dus 1 jaartje waarin hij zagezegd niet aanwezig was. Hij heeft echter wel een rol gespeeld in het overdragen van de auteursrechten binnen de welbekende groepen. Zoals u weet, zijn die rechten overgedragen aan Flanders Classics nv. Ik ben niet tegen het privéondernemerschap. U begrijpt dat ik daar geen problemen mee heb, maar in dit geval heb ik er toch wat meer vragen bij. Flanders Classics is een onderdeel van het consortium De Vijver en Woestijnvis, opgericht op 7 september 2009, waarin Wouter Vandenhoute de spilfiguur is. Dat Vandenhoute alle sportklassiekers en auteursrechten opkoopt of binnenhaalt, is al langer bekend. Diverse commissieleden hebben dat al aangekaart. Diezelfde Wouter Vandenhoute is, zoals u weet, tevens ook weer bestuurder van Corelio, dat dan weer aandeelhouder van de Var is. De Var is de commerciële organisatie en het reclamebureau van de openbare omroep, waarvan Piet Van Roe opnieuw gedelegeerd bestuurder is, terwijl Woestijnvis de hofleverancier is van de VRT. Die banden kennen we allemaal. Als dat alles in één portefeuille zit, is daar niets verdachts aan: daarvan probeert men ons altijd te overtuigen.

Specifiek wat de Ronde van Vlaanderen betreft, is uit de commercialisering van de sportrechten na de overdracht van die auteursrechten een opmerkelijke stijging van de bedragen te zien. Een aantal mensen hebben jarenlang in dat evenement geïnvesteerd, toen de VRT die rechten had. Zij krijgen vandaag zowat het mes op de keel. Ik kan een voorbeeld geven om de grootteorde aan te geven. Toen de VRT nog de rechten had, moest de sponsor in kwestie een vergoeding van 5000 euro betalen, voor een lijntje op televisie of wat aanwezigheid. Dat is dan opgetrokken tot 25.000 euro. In 2011 wordt het opgetrokken tot 50.000 euro, en in 2012 tot 75.000 euro. Dat is dus voor hetzelfde: er verandert niets. Ik wil die firma niet verdedigen: het gaat over het principe. Op een paar jaar tijd, na het overdragen van de auteursrechten, stijgt het bedrag dat die sponsor moet betalen van 5000 euro tot 75.000 euro, voor hetzelfde.

Als liberaal en commercieel denkend mediapersoon denk ik dan: dat is schitterend. Het is een prachtige investering. Als iemand dat rendement kan behalen en hij kan de persoon in kwestie

dwingen dat bedrag te betalen, door die auteursrechten, dan heeft hij een goede zaak gedaan. Dan denk ik dat Vandenhaute, met zijn Flanders Classics nv, en Woestijnvis en de Var en noem maar op, plots iets zeer lucratiefs hebben gezien dat de VRT jarenlang niet heeft gezien. De Var was toch ook de commerciële poot van de VRT. Ik kan me niet inbeelden dat de Var op 2 jaar tijd vindt dat iets geen 5000 euro waard is, maar 75.000 euro, en dat dit kan worden verkocht. De VRT heeft die auteursrechten niet meer. Die rechten zitten nu bij de commerciële. U begrijpt dat ik daar toch wel wat vragen bij heb. In het licht van de vraag hoe we de VRT financieel gezond kunnen maken: had de VRT die rechten nog gehad, dan had de omroep u een andere begroting kunnen voorleggen, met meeropbrengsten. Plots zijn die meeropbrengsten er echter niet meer, denk ik dan. Dat wil ik dus weten.

Minister, welke overeenkomsten heeft de VRT met betrekking tot het in beeld brengen van de Ronde van Vlaanderen? Mijn volgende vraag is hier op den duur een standaardvraag geworden. Dit lijkt me immers vrij strategisch. Is de toenmalige raad van bestuur geconsulteerd over de verkoop van de beeldrechten aan de nv VUM? Toen hadden wij nog niemand in de raad van bestuur, dus ik kan dat moeilijk vragen, mocht u dat antwoorden. Welke vergoedingen ontvangt de VRT voor het in beeld brengen van de Ronde van Vlaanderen? Ik stel die vraag niet om te weten hoeveel de VRT per camera krijgt, maar als de commerciële waarde van iets zo sterk toeneemt, dan vermoed ik toch dat de VRT een graantje meepikt. Dat hoop ik, anders is dit een zeer vreemd contract geweest. Daarom ook mijn laatste vraag: welke commerciële inkomsten of extra inkomsten genereert de VRT uit de Ronde van Vlaanderen?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Sinds jaar en dag verwerft de VRT de uitzendrechten van de Ronde van Vlaanderen en staat ze ook in voor de captatie van de wedstrijd. De VRT fungeert hier als host broadcaster, wat inhoudt dat ze instaat voor de productie van de wedstrijdbeelden voor binnenlandse sportevenementen. De VRT staat in principe altijd in voor de captatie van de binnenlandse wedstrijden waarvan ze de uitzendrechten verwerft. Internationaal geldt een systeem van wederkerigheid tussen omroepen die uitzendrechten verwerven met betrekking tot sportevenementen. Omgekeerd betekent dit ook dat, als de VRT de rechten verwerft met betrekking tot een in het buitenland georganiseerde wedstrijd, ze ook geen vergoeding verschuldigd is voor de productie van de wedstrijdbeelden door de buitenlandse host broadcaster.

Hier speelt de VRT dus de rol van host broadcaster. De VRT wordt door geen enkele organisator vergoed voor haar captatie van de sportwedstrijd. De huidige overeenkomst in verband met de Ronde van Vlaanderen dateert van april 2008 en werd ondertekend door de toenmalige gedelegeerd bestuurder, Dirk Wauters. Ook deze overeenkomst bevat de binnen sport gangbare afspraken waarbij onder andere bepaalde rechten exclusief zijn verworven door de VRT en afspraken worden gemaakt over andere rechten. De VRT heeft de rechten verworven voor uitzendingen in de Nederlandse taal in België. De internationale uitzendrechten zijn trouwens exclusief verworven door de European Broadcasting Union (EBU).

De wielervedstrijd Ronde van Vlaanderen vindt zijn ontstaan bij de Vlaamse Uitgeversmaatschappij en werd dan ook steeds door dit bedrijf georganiseerd. Recent heeft VUM evenwel de rechten op deze wielervedstrijd overgedragen aan Flanders Classics NV. Dit impliceerde dat de bestaande overeenkomst VRT-VUM ook aan Flanders Classics werd overgedragen.

De overeenkomst van de VRT met betrekking tot de Ronde van Vlaanderen is geen strategische kwestie waarvoor de goedkeuring van de raad vereist is. Wat gesteld werd door de heer Van Roe op 6 januari, en waar u naar verwees, was een loutere verklaring over de inhoud van de bestaande overeenkomst. Deze verklaring kwam er op vraag van Flanders Classics om een aantal juridische discussies die zij had met grootschermorganisatoren, te

kunnen beslechten en had in se niets te maken met de relatie tussen de VRT en Flanders Classics zelf.

De VRT is niet verantwoordelijk voor en heeft geen enkele zeggenschap over de wijze waarop Flanders Classics de rechten op de sportwedstrijd commercialiseert.

Om op uw derde vraag te antwoorden, moet ik herhalen dat de VRT niet vergoed wordt voor het in beeld brengen van de ronde.

Op uw vierde vraag kan ik antwoorden dat de VRT me heeft laten weten dat er voor haar geen commerciële inkomsten zijn uit de Ronde van Vlaanderen.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Minister, ik ben heel aangenaam verrast door het antwoord, maar ik val bijna van mijn stoel. We hebben hier al ettelijke discussies gevoerd over de manier waarop de VRT via evenementen, Line Extensions en zo meer, gelden verwerft. We hebben daar ook kritiek op geuit in deze commissie. Daarop kregen we telkens hetzelfde antwoord.

Neem nu het kleine sinterklaasverhaaltje in Antwerpen, waarover in de contracten van de openbare omroep heel duidelijk staat dat elke commercialisering via de Var wordt georganiseerd en dat alle inkomsten naar de Var gaan, of onrechtstreeks dus naar de VRT. Sinterklaas is, vergeleken met de Ronde van Vlaanderen, klein bier. Die man komt met een boot naar Antwerpen – of naar Oostende, maar dat is een andere kwestie – en daar zit toch een serieus inkomstenmodel aan. Ook bij de jaarrekening van de VRT hebben wij vragen gesteld over hoe het zit met de randinkomsten, met de commercialisering.

Als ik het goed heb gehoord, krijgt de VRT geen vergoeding voor de Ronde van Vlaanderen. Als dit klopt, dan is dit een heel straf verhaal. Dat wil zeggen dat het een pure kost, een pure productiekost is zonder dat daar 1 euro aan inkomsten tegenover staat. Los van de discussie over wie de rechten heeft, is het zo dat als de auteursrechten worden overgedragen zonder daar iets voor terug te krijgen, dit een gouden deal is. Dit is een mooie cheque, die wil ik ook. Als je weet dat je met zo'n live evenement op de zender in Vlaanderen zit die daarin nota bene gespecialiseerd is, en dat dit een puur kostverhaal voor de VRT is, dan vraag ik me waarom de VRT dat in godsnaam af doet, terwijl er andere producties zijn die goedkoper zijn en die meer opbrengen, maar die de VRT niet wil doen. Ik kan me toch niet van de indruk ontdoen dat dit verhaal helemaal niet ten einde is, dit was de sleutel die ik nog niet had.

Als je dan de bedragen ziet! Een van die mensen is iemand die een schermpje zet naast het parcours voor mensen die iets komen drinken en een projectie krijgen van het beeld van de VRT, waar de VRT dus blijkbaar niets voor krijgt. Zij zitten in een procedure omdat ze 75.000 euro zullen moeten ophoesten voor het beeld dat de VRT uitzendt en dat zij projecteren op een simpel schermpje in een tuin waar een receptie zal worden gehouden langs het parcours. Het is maar één voorbeeld in dit verhaal. Ik weet dat u daar niet op kunt antwoorden.

Ik ben niet dikwijls sprakeloos, maar ik had verwacht dat u zou vertellen dat ze een vergoeding krijgen of cash voor de auteursrechten, want dat lijkt me zo logisch. Ik zal Piet Van Roe eens vragen in welke bui hij was toen hij die auteursrechten heeft overgedragen zonder er iets voor terug te vragen zodat iemand anders kan cashen tot en met. Wouter Vandenhoute kan zijn villa met zwembad bouwen op kosten van de Ronde van Vlaanderen!

Ik vind dit heel straf, echt waar. Ik vind dit ongezien. We praten hier niet over een privé-zender! We praten over een openbare omroep die vandaag elke euro kan gebruiken! In de berichtgeving van de afgelopen dagen was de boodschap dat er in de kwaliteit moet worden gesneden. Ik heb één mededeling voor de VRT: stop met het uitzenden van de Ronde van Vlaanderen, want dat kost u alleen maar geld en iemand anders heeft de winst ervan. Dit is al een besparing die ik zal aankaarten: stop met die wielerklassieker!

Het is ongehoord dat de VRT geen inkomstenmodel heeft bij zoiets belangrijks dat de echte ‘core’ is van de Vlaamse sport. De VRT moet daarin als openbare omroep een rol en een functie spelen. Ik weet niet hoe we dit zullen aanpakken. U begrijpt dat ik na deze informatie vind dat dit niet kan – maar u had natuurlijk wel al verwacht dat ik dit zou zeggen na mijn betoog.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Minister, ik heb uw antwoord aandachtig beluisterd. Het was klaar en duidelijk, maar tegelijkertijd ook verrassend. Het is een open deur intrappen dat het uitzenden van dergelijke grote sportevenementen enorm veel geld kost. Vooral wielrennen is heel duur, want daarvoor zijn twee, drie heli's nodig. Ik weet niet of u weet wat daarvan de kostprijs per uur is, maar het gaat om tienduizenden euro. Dit enkel betalen en er voor de rest niets voor terugkrijgen, doet me de vraag stellen of het wel een goeie deal is. Voor de openbare omroep is dat zeker geen goeie deal!

In het verleden heb ik al vaker aan de kaak gesteld dat de ene sport bevoordeeld wordt ten opzichte van de andere. Ik ben zelf heel actief geweest in de zaalsporten. Als een basketbalclub van de eerste klasse in beeld wou komen, dan moest die daarvoor betalen. Wie camera's van de VRT wou krijgen, moest betalen. Dat iets wel geldt voor de ene sport en niet voor de andere, daarover moet de VRT zich toch wel eens intern bezinnen. Dit gaat over het gelijkheidsbeginsel.

Ik spreek me niet uit over de contracten, want ik heb ze niet gezien, maar dit lijkt toch het verhaal van de kip met de gouden eieren. Wielrennen is onwaarschijnlijk populair en is enorm gedragen door onze maatschappij. Het kan toch niet dat de VRT daar niets van recupereert. Straks zullen we het nog hebben over zaken waarbij de VRT wel recupereert, maar waarbij wij ons vragen stellen.

Daar in de Reyerslaan moet men zich toch eens goed bezinnen over de modellen waarmee men in de toekomst wil werken. Dit is bijzonder straf. Met het oog op de nieuwe beheersovereenkomst moet hierover toch wel eens worden nagedacht. Men zegt: “het is operationeel”, en het is wel operationeel, maar we moeten er toch voor zorgen dat als het geld er ligt, we het voor een stuk ook kunnen recupereren in een win-winsituatie voor de private, maar ook voor de openbare partner.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Eerlijk gezegd, minister, ik ben toch wel onthutst, want we zijn hier al weken bezig over de vraag waar de grens ligt voor een openbare omroep om extra geld binnen te halen. Meestal gebeurt dat ten koste van de concurrenten. Het ligt redelijk zwaar op mijn maag dat ik door sommigen een doodgraver wordt genoemd omdat ik zeg dat er bepaalde grenzen zijn voor het binnenhalen van extra middelen voor de VRT.

Straks komt de maand april eraan. Zaterdag is het al Milaan-San Remo. Vlaanderen leeft, april is het moment. Ik ben een fervente wielersupporter. In mijn omgeving kijken heel veel mensen uit naar de Ronde van Vlaanderen en Parijs-Roubaix. Het is het koninginnenstuk. De openbare omroep staat bekend voor het capteren van dergelijke wedstrijden. We worden overal gevraagd om dat te doen wegens onze knowhow. Blijkbaar gooit de VRT dergelijke opportuniteiten zomaar op straat. Ik ben bereid om de discussie te voeren over de manier waarop de VRT de taak als openbare omroep moet uitvoeren en daarvoor over voldoende middelen moet beschikken, maar de VRT moet dan ook proberen om de middelen te vinden op de juiste momenten. Dit lijkt me een mooi voorbeeld van zo'n moment, de VRT had hiermee iets kunnen doen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, eigenlijk kunnen we nu alleen hopen dat de minister zich vergist of dat de mensen die haar hebben voorgelicht, haar verkeerd hebben voorgelicht.

Als het waar is wat we horen, dan kan het toch niet dat de lasten van dit verhaal voor de belastingbetaler zijn en de lusten voor de privésector. Als de VRT echt een bedrijf wil zijn – en dat wil het per se zijn –, dan is het uitdelen van dat soort cadeaus uit den boze.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, dit is inderdaad een eigenaardig verhaal. Als we dit een beetje breder bekijken, aan de hand van de discussies die we hier al hebben gevoerd in de commissie, dan stellen we vast dat de VRT bij een evenement waarmee ze inkomsten kan genereren en dat binnen haar corebusiness valt, de kansen aan zich voorbij laat gaan, terwijl gemeenten en steden wel worden belast, voor heel wat centen, indien de VRT daar ‘te gast’ is met evenementen. De heer Verstrepen haalde al het verhaal aan van sinterklaas in Antwerpen.

Ik stel mij vragen over hoe men bij de VRT de verwerving van de eigen inkomsten invult. Volgens mij gebeurt dit op een totaal verkeerde manier. Er worden zware managementfouten gemaakt. We stellen immers vast dat dit allemaal ‘gratis’ is, het is zelfs een verliespost voor de VRT! Voor Fata Morgana en voor sinterklaas wordt wel geld gevorderd bij de gemeenten waardoor de belastingbetaler twee keer betaalt. Bij een evenement zoals de Ronde van Vlaanderen zijn de lusten volledig voor de commerciële sector, terwijl de VRT de lasten ootmoedig allemaal op zich neemt. Er is volgens mij een groot probleem bij de VRT voor wat de invulling van de eigen inkomsten betreft.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Minister, ik heb nog een klein aanvullend vraagje ter verduidelijking. Ik denk aan de Champions League in het voetbal, die de samenleving ook geld kost. Is de situatie van de Ronde van Vlaanderen vergelijkbaar met die van andere topsport-evenementen? Ik heb hetzelfde aanvoelen als de meeste collega’s, namelijk dat de verliezen worden afgewenteld op de samenleving, terwijl de winsten door de privé worden gecash’t. Is dit ook het geval bij andere topsportmanifestaties? Zou het niet goed zijn om dat eens in globo te bekijken?

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Ik zou ook nog willen vragen aan de minister of er garanties zijn dat er geen commerciële boodschappen op het scherm zullen komen. We komen immers in een situatie waarbij de VRT zich ertoe leent om commerciële boodschappen te verspreiden zonder daar iets voor terug te krijgen. Als dit dan toch zo gebeurt, zijn er dan garanties dat er geen commerciële boodschappen in beeld komen?

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: We kunnen hier nog lang over discussiëren, maar ik wil het heel kort houden. Het is belangrijk om voor alle sporten de kosten en baten in kaart te brengen. Ik wil geen discriminatie zodat de ene rechtenhouder veel geld wint en de andere niet. Blijkbaar genereert Formule 1 opbrengsten. Voetbal is ook duur voor de openbare omroep, maar dat verhaal kennen we.

Minister, het zou goed zijn te weten waarover we praten als we straks moeten onderhandelen, en dat we door de VRT niet voor de zoveelste keer in de zak worden gezet. Dat bewijst dat parlementaire controle meer dan ooit op zijn plaats is.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Ik wil wijzen op twee zaken. In de eerste plaats mogen we niet alles in één zak stoppen. Voor zover ik uit het antwoord begrijp, is de VRT niet de organisator van deze wedstrijd. Dat is toch een verschil met andere programma’s, waarvan ze zelf organisator is. Daarmee wil ik niet zeggen dat het irrelevant is, maar ik wil toch wijzen op dit verschil.

De heer Decaluwe zegt terecht dat de dienstverlening van de VRT bestaat uit verslag uitbrengen van belangrijke sportevenementen. Het kan zeker geen kwaad om de discussie te

voeren over wat we daaronder verstaan, hoe dat in beeld wordt gebracht en wat de benaderingswijze van de VRT is om selecties te maken. Een ander issue dat hier is opgeworpen, gaat over de commercialisering en ‘contractualisering’. Ik heb geen informatie over de vraag of dit een model is. We kunnen hierover met de VRT zeker verder dialogeren. Voor dit evenement heb ik informatie opgevraagd. Die kan ik u geven. Ik heb geen informatie over de vraag of dit een vergelijkbare situatie is voor andere sportevenementen.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Minister, ik ga niet in het wilde weg voortgaan over dit dossier. Ik heb hierover vertrouwelijke communicatie, waarin antwoorden zitten op vragen om uitleg van collega's, die hier werden gesteld. Ik hoop dat we niet zover moeten gaan om de beelden van de volgende Ronde van Vlaanderen frame per frame te bekijken en ons af te vragen of de mensen in beeld hebben gesponsord en betaald. Dat wil ik wel eens weten. Ik zie hier communicatie van mensen die 75.000 euro moeten betalen om aan de rand van het evenement te zitten met hun naam. Die 75.000 euro is niet om een stukje grond in de lucht te gebruiken. Dat is voor iets helemaal anders. Als de Ronde van Vlaanderen nu in beeld komt, en dit verhaal heeft geen vervolg, dan zal ik er een aantal studenten op zetten en elk beeld minutieus laten registreren, en dan zal ik niet anders kunnen dan naar de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) te stappen. Dit is verregaand. Dit was een kroonjuweeltje. De VRT stond bekend voor het in beeld brengen van dergelijke koersen.

Het persbericht van december 2008 van Wouter Vandenhaute ging over het belang van de topklassiekers, die een strategische toegevoegde waarde zouden hebben voor beide bedrijven. Wat is de toegevoegde waarde, buiten de kost voor de VRT, en wat is het strategisch belang? Dit is nog maar het topje van de ijsberg.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over plannen van de openbare omroep om tegen 2011 een eigen internetspeler te ontwikkelen

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Voorzitter, minister, collega's, het toenemend belang van internet als nieuw medium in onze maatschappij hoeven we niet meer uit te leggen. De nieuwe generatie mediagebruikers haalt heel wat informatie van internet. Zelfs oudere generaties volgen deze trend. Dat is alvast een heel goede zaak in het dichten van de digitale kloof, maar naast het internet als informatieplatform gebruiken jongeren het internet wereldwijd steeds meer ter vervanging van andere media en ook televisie. Ik denk daarbij aan de nieuwswebsite van de VRT, waar verschillende nieuwsprogramma's zoals het Journaal, Phara, Terzake, Bracke op vrijdag enzovoort, dagen, weken of zelfs maanden na de uitzending op tv, integraal en gratis kunnen worden bekeken.

Op internationaal vlak zien we de jongste jaren dat niet alleen nieuws en informatieprogramma's op het web kunnen worden bekeken, maar steeds meer andere programma's, of het nu over spel, fictie, films of ander entertainment gaat. Daartoe werden zogenaamde internet-tv-websites opgericht. In oktober 2002 kwam in Nederland al Uitzendinggemist.nl op het web, en alle programma's van de Nederlandse publieke omroepen kunnen tot 8 dagen na de eerste uitzending op tv gratis worden bekeken. De BBC volgde jaren later met iPlayer, waar dagelijks ongeveer 1 miljoen Britten gebruik van maken. Ook die programma's zijn allemaal 7 dagen na de tv-uitzending te bekijken. In de United States werd in 2008 de mastodont hulu.com gelanceerd, waar je een aantal programma's van de grote zenders NBC, Fox, en ABC tot een maand na de uitzending gratis kon bekijken.

Hier bij ons in Vlaanderen is het gebruik van tv-internet beperkt. Bij de VRT-nieuwsdienst kunnen gratis nieuwsprogramma's worden opgevraagd. De Vlaamse Media Maatschappij (VMMa) heeft in 2007 haar eigen tv-platform op het internet gelanceerd in de vorm van iWatch. Daar kun je programma's bekijken die het bedrijf op haar netten uitzendt, uiteraard tegen betaling.

Indien de mediagebruikers programma's van de VRT willen bekijken na de lineaire uitzending, moeten ze zich voorlopig nog altijd richten tot de on-demanddiensten zoals Net Gemist en Ooit Gemist, die tegen betaling door de digitale distributeurs Telenet en Belgacom worden aangeboden. Toch had men bij de omroep plannen om op de kar van het internet-tv-platform te springen. Het was zelfs de bedoeling tegen 2011 met de eerste praktijkvoorbeelden van start te gaan. Alleen gooiden de moeilijke situatie met de heer Wauters en de intensieve aandacht voor de besparingsplannen voorlopig roet in het eten. De VRT zou echter in januari een aanbesteding hebben uitgeschreven om een partner te vinden die de technische kant van de zaak moet behartigen.

Minister, ik hoef u niet te zeggen dat het woelige tijden zijn, ook in het medialandschap. In Groot-Brittannië zal de BBC de komende 3 jaar 25 percent van zijn onlinebudget schrappen. In de VS komt hulu.com in opspraak bij kabelmaatschappijen, die in het gratis aanbod grote concurrentie zien. We zien hetzelfde fenomeen bij ons. De VRT moet zwaar besparen. Gisteren nog maakte de heer Van Roe bij het voorstellen van het meerjarenplan duidelijk dat het onlinebudget niet zal worden uitgebreid, en het onlineaanbod niet verder zal worden uitgebouwd.

Ook een ander fenomeen stak al voor de effectieve implementatie van een VRT-onlineplayer de kop op. Telenet maakt zich sterk dat het zijn financiële bijdrage die het jaarlijks aan de VRT geeft, zal herzien indien de VRT gratis programma's blijft aanbieden. De toenmalige VRT-woordvoester – ik heb geen speciale affectie voor haar, maar ze komt geregeld aan bod in mijn betogen – liet alvast weten dat de openbare omroep hierover gesprekken en onderhandelingen zal voeren met de distributiebedrijven. Bovendien kan een gratis internetspeler van de openbare omroep de gelijkaardige projecten bij de commerciële omroepen in het gedrang brengen.

Met andere woorden, het lanceren van internettelevisie kan de broze pax media die vandaag bestaat, dooreen schudden. Indien de distributeurs op hun beurt zelf zullen beslissen om televisie aan te bieden, komen we opnieuw in een totaal nieuwe situatie terecht. Het is belangrijk dat de openbare omroep bij het opstarten van dergelijke projecten heel omzichtig te werk gaat.

Het is belangrijk dat u daar als minister van Media nauwlettend op toeziet, omdat de VRT aangeeft dat ze nauw overleg wil voeren met de Vlaamse overheid. Vandaag zijn we nog niet zover. In januari was nog geen overleg ten gronde gevoerd, noch met de overheid, noch met de distributiesector, maar was er wel al sprake van een aanbesteding. Ondanks de verklaringen van gisteren over het meerjarenplan, wil ik vragen hoever het staat met het plan van de VRT om een eigen internetspeler te ontwikkelen die een ruimer aanbod zal hebben dan louter nieuws en duiding. Is daarmee reeds vooruitgang geboekt aangezien er een aanbesteding is, maar nog geen gesprekken? Was er een aanbesteding in januari, of zit het project definitief in de koelkast?

Heeft de VRT reeds overlegd met de raad van bestuur en met u als minister van Media over de keuze om programma's via de internetspeler gratis dan wel betalend aan te bieden? Zo ja, wat is het resultaat van dit overleg? Welke beslissing werd hier genomen? Indien niet, is er hieromtrent in de nabije toekomst overleg gepland? Hebt u met de VRT ondertussen al ten gronde overleg gepleegd met de aanbieders van digitale televisie over dit project? Zo ja, wat is het resultaat van dit overleg?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Ik heb voor deze vragen input gevraagd aan de VRT. De VRT heeft de afgelopen jaren een aanbod uitgebouwd van online te bekijken videomateriaal. De videozones van de themasites deredactie.be, sporza.be en cobra.be bieden een verzameling van fragmenten, actuele programma's en archiefmateriaal rond de thema's nieuws, sport en cultuur. Op de sites van Eén, Canvas en Ketnet is een beperkt aanbod te vinden van fragmenten en enkele programma's. Dat aanbod is erg succesvol en wordt door de Vlaamse surfers in grote mate gebruikt. Belangrijk is hierbij op te merken dat het onlineaanbod in internetkwaliteit wordt aangeboden.

Met het in januari 2010 gestarte project heeft de VRT de intentie een technische oplossing te zoeken om dit aanbod op een meer uniforme en performante manier bij de mediagebruiker te brengen. De systemen waarmee de VRT vandaag het online videoaanbod brengt, zitten aan de limieten van hun mogelijkheden. De schaalbaarheid is beperkt. Een uitbreiding van het aanbod in de toekomst zal niet meer kunnen met de huidige systemen. Ook functioneel zijn de mogelijkheden van de huidige internetspelers voor de mediagebruiker beperkt.

Omdat ontwikkelingen in de internetwereld zich doorgaans snel voltrekken, wenst de VRT daarenboven een oplossing te verwerven dat ook een antwoord kan bieden op toekomstige ontwikkelingen. Een systeem opzetten dat wel een groter aanbod kan verwerken en een betere gebruikerservaring geeft, vraagt veel tijd. De VRT rekent daarvoor op een doorlooptijd van het project van ongeveer een jaar. Daarom startte de VRT het project rond de internetspeler al in januari 2010, met het oog op een oplevering tegen het einde van 2010.

Dit technische project heeft momenteel de volgende status: in januari werd de eerste fase van een Europese marktraadpleging opgestart met een oproep naar de markt zich kandidaat te stellen om een dergelijke technische oplossing aan de VRT te leveren. De algemene functionaliteiten waaraan de technische oplossing dient te voldoen, werd in deze oproep gespecificeerd. Daarbij is onder meer gepland dat het technisch platform als basis moet kunnen dienen voor onder andere de volgende diensten voor de eindgebruiker in Vlaanderen: mediaspeler voor integratie in de sites van de VRT, mediazone voor groepering van allerlei mediacontent binnen een VRT-site en een catch-upservice, waarbij een aanbod van te herbekijken recent uitgezonden programma's op de VRT-websites kunnen worden gedownload.

Hierop werd door de markt met grote interesse gereageerd. De VRT evalueert momenteel de kandidaatstellingen en gaat na welke leveranciers het best aangewezen zijn om in een tweede fase het bestek met de technische vereisten te ontvangen en een voorstel te doen op basis van het bestek. De omroep heeft de intentie om in april over te gaan naar deze tweede fase.

Voor de VRT is de ontwikkeling van zo'n dienst van strategisch belang. Het onderwerp videodistributie over internet werd besproken op de raad van bestuur op 16 maart 2009, die aangaf dat er verder over dit onderwerp moest worden nagedacht. De keuze om programma's via de internetspeler gratis dan wel betalend aan te bieden maakt deel uit van deze verdere oefening.

De raad van bestuur werd op 22 juni 2009 opnieuw geïnformeerd over de stand van zaken rond de internetspeler. In het ondernemingsplan 2010, zoals het werd goedgekeurd door de raad van bestuur op 15 februari 2010, worden de plannen van de VRT voor verder onderzoek en ontwikkeling van een internetspeler bevestigd. Gezien de veranderende omgevingsfactoren binnen het medialandschap en de huidige situatie van VRT zelf, zullen de plannen voor de internetspeler met de nieuwe raad van bestuur uitvoerig worden besproken voor er in deze zaak beslissingen worden genomen.

De aanbieders van digitale televisie werden ingelicht naar aanleiding van de opgestarte Europese aanbesteding over de intenties die de VRT hieromtrent heeft. Overleg ten gronde daarentegen vond nog niet plaats aangezien het project zich nog maar in de startfase bevindt.

De VRT overlegt echter geregeld met de verschillende mediaspelers over het veranderende medialandschap. Deze onderwerpen komen daar wel eens ter sprake.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Minister, ik heb nog geen kennis kunnen nemen van het besparingsplan van de VRT. Bij de raad van bestuur is de afspraak gemaakt om dat binnenskamers te houden en niet door te geven. In mijn partij gebeurt dit wel degelijk. In de komende dagen en uren zal ik vaststellen of dit bij de andere partijen ook het geval is. In welke mate kloppen de uitspraken van de heer Van Roe dat het onlineaanbod niet verder zal worden uitgebouwd? Betekent dit dat deze zaken in de koelkast worden gestopt tot er duidelijkheid is, of gaat de planning door zoals bepaald?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: We moeten inderdaad nog even afwachten. Het besparingsplan is gisteren voor het eerst voorgesteld en besproken. Er zullen ongetwijfeld nog onderhandelingen moeten plaatsvinden. Het is dus nog even wachten tot de contouren van het plan duidelijk zijn en we daar een inschatting over kunnen maken.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: N-VA is niet meteen voorstander van een VRT die op korte termijn gratis of bijna gratis met zo'n internetspeler zou komen. Wanneer mensen via het internet ooit gemist kosteloos kunnen bekijken, dan is dat tegen het adagium van de marktconforme prijzen. In dat geval kan VRT de markt uit balans brengen. 'Video on demand'-initiatieven, zowel op het internet als op digitale tv, van de andere, commerciële omroepen zouden dan kapot gemaakt kunnen worden. We zien dat ook in het buitenland. Zodra bepaalde zaken gratis worden aangeboden, is niemand bereid daar nog voor te betalen. Wij pleiten dan ook voor enige omzichtigheid.

De enige uitzondering is uiteraard het nieuws dat altijd, overal en liefst gratis, ook via internet moet worden aangeboden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de commercialisering van radioprogramma's van de openbare omroep

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de VRT en de grote aandacht voor de lancering van een bepaald koffiemark

Vraag om uitleg van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de Grote Koffie Van de Veire Ochtendshow

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Voorzitter, minister, collega's, de Grote Peter Van De Veire Ochtendshow zat op woensdag 24 februari live in Starbucks in het Centraal Station van Antwerpen. Het programma werd voor de gelegenheid zelfs omgedoopt tot de Grote Koffie Van De Veire Ochtendshow. Een mooier cadeau kon de Amerikaanse koffiegigant zich niet indenken.

Daar is wat commotie over geweest in de media. De VRT-woordvoerder zag daar echter totaal geen graten in en vergeleek de problematiek met bijvoorbeeld het Vakantiesalon, het Autosalon, Batibouw, de Boekenbeurs of de Belgian Boatshow. Bovendien werd gesteld dat de redactie volledig autonoom de inhoud van het programma bepaalt en dat de coproductent, Starbucks, niets in de pap te brokken had. Eerlijk gezegd, het Autosalon vergelijken met een promotie voor een merk is toch volledig iets anders.

Verder werd ook vastgesteld dat het item zich als het ware vermenigvuldigd heeft in andere uitzendingen. Het was niet alleen op MNM, De Ochtend, het Nieuws en Terzake. Nochtans was er al een Starbucks geopend in Zaventem. Dat was toen ook groot nieuws in de journaals. Het behoort niet tot de taak van een politicus commentaar te geven op de inhoud van een journaal. Het gaat dan ook veeleer om een vaststelling. De opening van een Starbucks is te vergelijken met de opening van een brasserie. Meer is dat uiteindelijk niet. Toen vorige week woensdagavond in Kortrijk een investering werd geopend van 200 miljoen euro met 800 nieuwe arbeidsplaatsen, was dat blijkbaar een item voor het vtm-journaal en voor de regionale zenders. Op VRT werd daar niets over gezegd. In zo'n geval ontstaat de perceptie dat betalers, sponsors en coproductenten in andere programma's van de VRT terecht kunnen. Ik zou zeggen: ga en vermenigvuldig u.

De VRT zal wellicht gezegd hebben dat het over charters gaat, maar daar hecht ik geen geloof meer aan. De VRT creëert immers zelf de perceptie dat sponsors en coproductenten ook in andere programma's zullen komen. Het is heel gevaarlijk ervan uit te gaan dat wie betaalt, ook in andere tv- en informatieprogramma's zal komen. Ik hoop dat dit niet het geval is. Men zou toch minstens de inspanning moeten doen om die perceptie tegen te gaan.

Minister, worden dergelijke commerciële acties, dus coproducties, via de Vlaamse Audiovisuele Raad (Var) afgesproken of staat dit daar los van? Indien neen, waarom niet? Welke strategie zit daar dan achter?

Via welke weg worden dergelijke deals dan wel geregeld? Via welke prijzen en marktconformiteit wordt dit vastgelegd en wie beslist daarover? Ik vermoed dat dit niet gebeurt via de Var.

Waar kunnen we dergelijke commerciële acties, coproducties, terugvinden in de jaarrekeningen van de VRT, onder welke begrotingspost?

Wat was de concrete netto-opbrengst van de betrokken coproductie en hoe wordt die berekend? Ik verwacht geen bedrag, want bij de VRT zal men dit wellicht niet willen zeggen. Misschien kan ik een andere vraag stellen: is er een netto-opbrengst?

Op welke manier wordt de autonomie van de redactie gecontroleerd en wie bepaalt dat betrokken coproducties opduiken in andere programma's? Is dit mee een onderdeel van de afspraak met de commerciële partners?

Dergelijke activiteiten vallen niet onder de inkomsten van radioreclame. Op die manier lopen de uitgaven via het knipperlichtmodel op. Ik verwijs naar het debat van een aantal weken geleden in deze commissie over de marktconformiteit van de Var. Wij onderhandelen steeds op dezelfde markt en praten steeds met dezelfde partners. Dat heeft repercussies voor de begroting. Wanneer een aantal zaken worden versluisd naar andere commerciële activiteiten die niet onder het knipperlichtmodel vallen waardoor de radioreclame-inkomsten verder wegzakken, is de redenering toch dat de overheid bijpast. Is er enig verband tussen acties van de Var en dergelijke acties?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik heb lang getwijfeld of ik hier een vraag over zou stellen. Ik kom liefst niet tussen in de inhoudelijke keuzes van de omroep. Het is echter niet omdat wij het belang van de VRT hoog in het vaandel voeren, dat we niet kritisch moeten zijn. Meer zelfs, goede vrienden moeten dubbel en dik kritisch voor elkaar kunnen zijn.

Is hier geen grens overschreden? Wellicht wel, dat is toch mijn aanvoelen.

Dat onze omroep creatief is in het zoeken naar extra middelen, daar heb ik een zekere sympathie voor. Het anarchistische kantje van mezelf heeft daar meer dan sympathie voor. Bijwijlen worden daarvoor de kantjes van het wettelijk kader eraf gereden. Ik heb daar best begrip voor. Maar er zijn natuurlijk grenzen, niet alleen grenzen aan het wettelijk kader maar ook van morele aard. Er zijn grenzen aan wat men wel en niet mag doen.

Die bewuste uitzending van de grote Peter Van de Veire Ochtendshow was er volgens mij ver over. Ik heb het niet alleen over de naam van het programma, maar ook over het cadeau aan die Amerikaanse koffieboer. Wie 's anderendaags in de Standaard het stuk heeft gelezen over de McDonald's van de koffie, zal zeker in zijn haar hebben gekrabbeld.

De vergelijking die de woordvoerder van de VRT maakte met bijvoorbeeld het Autosalon, klopt niet. Een vergelijking met de honderdste vestiging van een Standaard Boekhandel of de start van een nieuwe hamburgerketen zou veel beter zijn. Ik vind dit van dezelfde orde als dit soort bedrijven.

De komst van Starbucks is niemand ontgaan. Er werd over gesproken op verschillende radio- en televisieprogramma's, in die zin dat men al dan niet bewust van een bijna-strategie kon spreken die vooraf duidelijk was afgesproken. Het ging echt wel ver.

Dat vtm, Q-music of VT4 dat zouden doen tegen een vergoeding, lijkt me logisch en begrijpelijk. Dat is hun taak, zij moeten daarvan leven. Maar de openbare omroep? Ik heb daar moeite mee. Ik durf zelfs niet denken dat het gratis reclame was voor Starbucks met belastinggeld. En als er al betaald is, is dat wellicht wel als reclame te beschouwen. Ook dat mag tot nader order niet.

Los van de vraag of het nu wel of niet mag, is het niet de taak van de VRT om dat soort promotie te voeren. Wie een vriend is van de VRT, moet dergelijke zaken kritisch durven te zeggen. De VRT moet kritisch in de spiegel durven te kijken.

Ik zou willen dat dit soort zaken nooit meer voorkomt. Zo nodig moeten we het decretaal kader aanpassen.

Minister, waardoor is de breedvoerige aandacht voor Starbucks ingegeven? Men kan dit met de beste wil van de wereld niet beschouwen als educatie, cultuur of informatie als men naar de kerntaken van de openbare omroep verwijst.

Ik heb meegewerkt aan de totstandkoming van het laatste Mediadecreet, maar zelfs ik kan niet antwoorden op de vraag die ik hier zal stellen. Laat het Mediadecreet een dergelijke vorm van samenwerking toe? Is dit te beschouwen als een inhoudelijk programma van de VRT? Of is dit sponsoring of reclame? Is er betaald voor die samenwerking? Werd er een algemene financiële afspraak gemaakt voor alle aandacht in alle programma's, of enkel voor de ochtendshow in het Centraal Station van Antwerpen? Werd deze overeenkomst gemaakt door de Var of door de VRT? Mag en kan dat wel? Zijn er de voorbije jaren gelijkaardige campagnes geweest voor andere merken of producten? Welke? Was er ook voor gelijkaardige projecten een financiële return voor de VRT? Vindt u een dergelijke vorm van samenwerking aanvaardbaar?

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Minister, voorzitter, de vorige sprekers hebben al gezegd dat de VRT hier te ver is gegaan.

Ik wil starten met een citaat uit een heel belangrijk document. Op bladzijde 3 van de huidige beleidsovereenkomst van de VRT staat: "De VRT stelt zich onafhankelijk op ten aanzien van commerciële belangen." Minister, die bepaling staat in het allereerste artikel van de belangrijke overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de openbare omroep. Dit zinnetje zou eigenlijk een lijfspreuk moeten zijn voor een openbare omroep. De werkelijkheid

is totaal anders. Heel deze problematiek staat in schril contrast met wat de heer Verstrepen daarnet heeft gesteld over de Ronde van Vlaanderen. De werkelijkheid verschilt soms toch wel van wat wordt overeengekomen.

Op woensdag opent de Amerikaanse koffiegigant Starbucks de deuren van een nieuw filiaal in het Antwerpse Centraal Station. Minister, ik weet echter niet of iedereen en of u Starbucks wel goed kent. In New York vind je er een op elke straathoek. Dat is big business. Starbucks heeft filialen in meer dan 55 landen over de hele wereld. Het gaat over een echte multinational. Wereldwijd stelt de keten een kleine 130.000 mensen te werk. Ze heeft een omzet van een slordige 9 miljard dollar. Dollar, niet euro: we mogen niet overdrijven.

Ondertussen heb ik wat meer informatie verzameld over Starbucks. Het bedrijf dweept met fairtradekoffie en ligt vooral goed in de markt bij de hippe, linkse stedelingen. Waarschijnlijk daarom was de heer Janssens prominent aanwezig bij de opening. Dat ballonnetje is echter wel wat doorprikt, zeker in de Verenigde Staten. De toestand is er niet erger dan bij andere grote ketens. Het huiselijke, sociaal bewuste newage-imago is toch wel doorprikt. Uiteraard maakt die firma winst. Wie ben ik als liberaal om daartegen te protesteren, net als tegen het feit dat ze mensen tewerkstelt? Ik vind dat erg leuk, maar Starbucks wordt ervan beschuldigd haar dominante marktpositie te gebruiken om de concurrentie de nek om te wringen. Als Starbucks zaken begint in een nieuwe buurt, komen er meestal een aantal vestigingen die met verlies werken, zodat concurrenten in de buurt de concurrentie niet aankunnen en failliet gaan. Meestal gaat het niet over één vestiging. Dat zijn blijkbaar praktijken van Starbucks. Het bedrijf onderscheidde zich in de VS ook door wat men daar 'union busting' noemt. Ik zeg het maar aan u, als socialistisch minister. Werknemers die vakbondsafdelingen wilden oprichten, werden blijkbaar ontslagen. Mensen die ooit bij een vakbond werkten, worden zelfs niet aangenomen.

Elke Starbucks zou lokaal een goed doel steunen. Voor Antwerpen waren ze 2 weken geleden nog altijd op zoek naar een project. Als zo'n grote multinational zo'n filiaal opent, dan gebeurt dat niet van vandaag op morgen. Daar gaat studiewerk aan vooraf. De markt wordt onderzocht. Er wordt bekeken of het wel winstgevend zal zijn. Het goede doel dat aan elke Starbucksvestiging hangt, had men in Antwerpen blijkbaar nog steeds niet gevonden. Het is een fabeltje dat de vestiging in het Centraal Station van Antwerpen de eerste zou zijn om uitsluitend fairtrade-espresso te serveren. Uit de website van Starbucks blijkt dat slechts 5 percent van de totale wereldomzet afkomstig is van fair trade, dus 95 percent niet. Waarschijnlijk zal niet alles slecht zijn aan die firma, en ik zeg het nogmaals, ik ben de laatste om te zeggen dat een bedrijf geen winst mag maken en geen tewerkstelling mag propageren. Maar goed, ik haal dit aan om erop te wijzen dat het hier niet over een kleine, gewone firma gaat.

Er zijn nog wel een paar interessante details. De VRT vindt dat ze voluit moet propageren wat nieuw is. De heer Decaluwe heeft het voorbeeld aangehaald van het winkelcentrum van Kortrijk dat geen aandacht heeft gekregen van de VRT-nieuwsdienst. Bij nog wel een paar zaken stel ik me af en toe vragen over de VRT-nieuwsdienst. Soms worden bepaalde zaken niet opgenomen in het Journaal, terwijl dat bij alle andere media wel het geval is. Een week of 3 à 4 later worden er dan wel extra uitzendingen aan gewijd, in duidingsprogramma's, maar toen het nieuws moest worden gebracht, werd dat helemaal niet gebracht. Maar goed, dat is een andere discussie.

Minister, Starbucks vergelijken met McDonald's of Nike is dus wel een normale vergelijking.

Naar aanleiding van de opening van het nieuwe filiaal in Antwerpen hebben diverse media een aankondigingscampagne opgestart. Er werd een Facebookpagina gelanceerd, die al 3000 aanhangers heeft. Blijkbaar was de steun van de privémediabedrijven echter niet genoeg: aan de openbareomroepzender MNM werd gevraagd de lancering te ondersteunen. We kunnen ons afvragen waarom zo'n gigant, zo'n multinational bij een openbare omroep terecht komt om haar product te lanceren, en niet bij een commerciële zender, wat veel logischer zou zijn.

Blijkbaar zijn er toch wel wat elementen in onze Vlaamse mediamarkt die dit naar de openbare omroep sturen. De vraag is: waarom? Dan lenen ook nog een aantal grote namen uit de BV-wereld, zoals Antwerps burgemeester Janssens, hun medewerking daaraan, als gast, om hun liefde voor het zwarte drankje te verklaren.

De VRT probeert zich te verdedigen door te stellen dat het een coproductie was, zoals er zoveel zijn bij diverse radionetten. Starbucks was actueel, en dat was een mooie aanleiding om een uitzending te wijden aan koffie en het ochtendritueel van de Vlaming. Trouwens, de redactie mocht volledig autonoom de inhoud van het programma bepalen – dat zou er nog aan ontbreken. Met andere woorden, de coproducent diende enkel en vooral een vergoeding te betalen voor de grotere productiekosten. Ik heb ergens gelezen dat, als de openbare omroep op verplaatsing moet uitzenden, de kosten dan hoger liggen. Van de studio in Brussel naar Antwerpen komen zal waarschijnlijk tot een enorm grote rekening hebben geleid. Het is me niet bekend over welk bedrag het hier gaat.

Minister, als Open Vld'er stel ik me toch de vraag – en heel mijn fractie doet dat – waarom een openbare omroep gefinancierd met overheidsgeld in de bres moet springen om een internationale bedrijfsketen te promoten. Ik heb het vorige maal al gezegd: had men Oxfam voor het voetlicht willen halen, of een andere organisatie waarvan iedereen weet dat ze de naastenliefde wil beoefenen, dan had ik daar nog wat begrip voor kunnen opbrengen. U moet me echter eens uitleggen hoe de promotie van Starbucks bijdraagt tot het vervullen van de VRT-opdrachten. De VRT laat zich hier gebruiken door een multinational, onder het mom van een coproductie. De inhoud van het programma werd volledig autonoom vastgesteld, maar het sprak vanzelf wat het centrale thema zou worden.

Ik denk dat dit initiatief er op de eerste plaats is gekomen omwille van een lucratief contract in deze financieel zware tijden. Dat is niet eens zo onlogisch, gezien de moeilijke financiële situatie van de VRT. In het licht van de voorgaande vragen kunnen we daar echter weer vragen bij stellen.

Minister, tijdens de vorige vergadering van de commissie Media was al duidelijk dat de hitzender MNM sterk ter discussie staat. De kritiek dat de zender te veel is verworden tot een commerciële radio en dat het onderscheidend vermogen totaal zoek is, klinkt vandaag luider dan ooit. Het overgrote deel van deze commissie ziet niet in op welke manier de zender nog past binnen het kader van de openbare omroep. Ook bij de openbare omroep zijn ter zake al ernstige vragen opgeworpen. Ik heb toen zelf ook duidelijk gesteld dat er zeer valabele argumenten nodig zullen zijn om MNM bij de VRT te behouden. Dergelijke promotiestunts spelen helemaal niet in de kaart van deze radiozender. Integendeel, dergelijke stunts brengen het voortbestaan van deze zender binnen het openbareomroepbestel en de taken van de openbare omroep nog meer in gevaar. Nogmaals, de VRT moet zich onafhankelijk opstellen ten aanzien van commerciële belangen. Volgens mij wordt die regel voortdurend vergeten, zeker door de heer Van de Veire.

Minister, op welke manier draagt de Grote Koffie Van de Veire Ochtendshow bij tot het vervullen van de opdracht van de openbare omroep? Waaronder vallen de inkomsten uit het contract met Starbucks? Of u moet me straks zeggen dat de VRT daar niets voor heeft gekregen, zoals voor de Ronde van Vlaanderen. Vallen die inkomsten onder de zogenaamde Line Extensions, onder sponsoring of een andere noemer? Welke inkomsten heeft de VRT mogen ontvangen van Starbucks voor deze uitzending? Gaat het over een forfaitair, vooraf vastgelegd bedrag, of werd in extra's voorzien als de uitzending succesvol was en genoeg in de media kwam? Welke gelijkaardige initiatieven werden in het verleden reeds genomen waarbij de VRT zich leende tot promotor van een nieuwe onderneming, een 'multinational'? Wat vindt u zelf van het initiatief? Vindt u het kunnen, minister, dat een publieke instelling zich leent tot het promoten van een internationale bedrijfsketen?

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Voorzitter, minister, u hebt veel vragen over u heen gekregen en ik ben benieuwd wat de antwoorden zullen zijn. Ik denk dat iedereen geïnteresseerd is, zeker in het licht van de vraag van daarnet over de Ronde van Vlaanderen. Ik hoop niet dat u zo dadelijk zult zeggen dat de VRT heeft gezegd dat ze het uit naastenliefde heeft gedaan, omdat ze de koffie zo tof vonden, want dan kunt u me echt wel buiten rollen straks. *(Gelach)*

Ik hoop, in godsnaam, dat de VRT deze keer geld heeft gevraagd. Ik hoop dat de VRT veel geld heeft gevraagd zodat ze wat minder mensen buiten moet zetten. Als het in hun zakken komt, dan is mijn vraag: “Naar waar gaat dat geld?” Wie heeft deze deal gemaakt, de Var? Ik vermoed dat de Var de commercieel verantwoordelijke is in dit verhaal. Hoeveel percent vloeit er dan terug naar de openbare omroep?

Beste collega Tommelein, de verplaatsing van een radiostudio is trouwens helemaal niet duur. Het kon zelfs met de trein, want er is een Starbucks in het station. Ze moesten er zelfs de wagen niet voor nemen.

Ik vermoed dat de NMBS mee betaalt. Ik zou ook willen weten of Antwerpen mee betaald heeft voor de locatie. Misschien moet ik eens vanuit de gemeenteraad vragen of het stadsbestuur betaald heeft. We zullen de vraag wel stellen.

Laten we serieus blijven. Ik ben benieuwd of u dit vindt kunnen, maar voor mijn fractie kan dit niet bij een openbare omroep. Als u mij vraagt naar welke openbare omroep ik graag luister, dan is dat de BBC, dat is een mooi voorbeeld van een openbare omroep die de logica van de commerciële belangen niet volgt, terwijl er toch producten worden gemaakt die commercieel klinken.

Ik keer nu even terug naar Antwerpen. Het ergste van de zaak is dat daar, zoals in andere steden, steeds meer hippe koffiezaken opstarten, maar dat die met moeite een spotje kunnen betalen op Radio Minerva, dat ze geen budgetten hebben om zichzelf bekend te maken. En dan zien ze zo’n multinational binnenwaaien die – en dat is toch wel ongezien – van de openbare omroep uren zendtijd krijgt! Er wordt immers afgeweken van het traditionele 30 secondespotje, van ‘product placement’, het gaat om een bijna continu telewinkelprogramma via de radio.

Mijn goede vrienden van de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) zijn al voor minder kwaad geworden op andere zenders. Wellicht moeten we de VRM inschakelen in deze kwestie. U weet dat het ‘mijn allerliefste vriendjes’ zijn, maar in dezen moeten ze misschien eens rondkijken wat de Grote Koffie Van de Veire Ochtendshow geworden is op basis van de decreten en zo meer. We moeten ons daarnaar richten. Het is heel duidelijk dat dit niet kan. Een openbare omroep mag niet zo commercieel zijn als ze zich nu heeft getoond. Ik hoop, maar dat zult u antwoorden aan de collega’s, dat ze daar een pak geld voor ontvangen heeft, want anders snap ik er helemaal niets meer van.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, ook de N-VA vindt dat de VRT met deze koffievertoning toch wel ver over de schreef is gegaan.

Minister, u gebruikt wel eens de term ‘onderscheidend’. Ik denk dat u het met mij eens zult zijn dat dit geen voorbeeld is van hoe de VRT zich als radiomaker onderscheidt van de commerciële sector. We stellen dit met zijn allen vast, blijkbaar unaniem en dat gebeurt niet dikwijls. De vraag is hoe we hier nu mee verder gaan in de toekomst. Is dit nu inderdaad een kluif voor de VRM? Moet de VRM zelf optreden en laten we het daar dan bij? Of zegt u, ook op basis van wat de heer Tommelein zegt, dat dit een aanfluiting is van de beheers-overeenkomst en dat u als minister zelf een initiatief zult nemen?

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, minister, ik zal geen voorafname doen op uw antwoord. Er zijn maar twee mogelijkheden. Ofwel heeft de VRT aan dit gebeuren verdiend, ofwel zult

u antwoorden dat de VRT er niet aan verdiend heeft, maar dan zit daar een naïeve bende die het niet waard is om een publieke omroep, een nv van publiek recht, te leiden.

Ik wil de discussie een beetje verbreden en niet beperken tot dit koffiegereken. Ik denk – en ik meen dat verschillende collega's mij gelijk zullen geven – dat we dit soort vragen niet elke week, maar toch elke maand kunnen stellen. De VRT is in een commerciële logica terechtgekomen waarbij ze op een overenthousiaste manier op zoek gaat naar inkomsten buiten wat ze krijgt van de belastingbetaler. We moeten de vraag durven stellen in hoeverre dit kan. Ik meen dat dit de discussie van deze legislatuur wordt, zeker met het oog op de nieuwe beheersovereenkomst.

Ik hoor de heer Caron zeggen dat hij er geen probleem mee heeft dat de VRT de kantjes van de wettelijkheid er een beetje afloopt. Ik heb daar wel problemen mee. Ik vraag me nog altijd af hoe het komt dat de VRT die kantjes er steeds af wil lopen, waarom ze op zoek gaat naar alle mogelijke achterpoortjes om extra inkomsten te vergaren, los van het decreet. De geest van het decreet is nochtans heel duidelijk over wat deze decreetgever aan de VRT wil laten toekomen, over wat mogelijk is. Dit commerciële gebeuren hoort daar niet bij. De VRT moet die kantjes er niet af lopen, want we stellen vast dat deze overheid, de Vlaamse Regering, de VRT, de openbare omroep, niet stiefmoederlijk behandelt. De VRT heeft niet echt te klagen over de financiële impulsen die deze overheid en zelfs de gemeentelijke overheden aan haar geven.

De collega van de N-VA stelt de vraag hoe we hier verder mee moeten. Ik ben nog altijd van mening dat het niet de taak is van de VRT om commerciële activiteiten zoals deze te ontwikkelen. Ik denk trouwens dat ze slecht zijn voor de geloofwaardigheid van de VRT als openbare omroep. Dit is maar een voorbeeld, het topje van de ijsberg, van hoe de VRT probeert om inkomsten te genereren op de commerciële markt. Tenslotte is de Vlaamse Gemeenschap de enige eigenaar van de VRT en dus moet de Vlaamse overheid een signaal geven aan de VRT om te zeggen dat dit niet kan, dat op de inkomsten die ze uit de markt kan halen en die decretaal bepaald zijn wel degelijk een beperking staat. Dit is er alleszins over.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, ik heb met betrekking tot deze vraag ook input gevraagd aan de VRT. Ik ga proberen om op basis van de verschillende vragen die gesteld werden, een gebundeld en gecoördineerd antwoord te geven.

De samenwerkingsovereenkomsten worden door elk VRT-radionet afgesloten, al vele jaren. Programma's die tot het collectieve geheugen behoren als 'Te bed of niet te bed' en 'Radio Rijnswijk' werden ook al op deze manier gemaakt. Verder in dit antwoord kom ik hierop nog terug, bij de vraag van heren Caron en Tommelein over gelijkaardige initiatieven uit het verleden.

De VRT stelt dat bij een samenwerkingsovereenkomst altijd wordt afgewogen of de associatie klopt en of er op locatie een belevenis kan worden gecreëerd voor de luisteraar en het livepubliek van de zender. Zo'n samenwerkingsovereenkomst in de vorm van een live-uitzending is meestal een klein event op locatie, met beleving rond socio-culturele acties, lifestyle, vrije tijd en livemuziek. Het is in die zin ook een manier om de Vlaamse muziekwereld te ondersteunen en artiesten een podium te geven voor een livepubliek.

De openbare omroep speelt een belangrijke verbindende rol in de samenleving. Samenwerkingsovereenkomsten met geëngageerde partners maken dit op een erg actieve en 'dichtbij' manier mogelijk. Dit stimuleert de sociale cohesie zoals beschreven in de beheersovereenkomst. Volgens de VRT – dit was de theorie die ik heb gegeven tot nu toe – is het bij de samenwerkingsovereenkomst van MNM met Starbucks zo gegaan, waarbij het de redactie van MNM opviel dat de nakende opening al langer leefde bij de MNM-doelgroep in Vlaanderen. Via de sociale netwerken zoals Facebook was de komst van Starbucks een hot

issue. Ook verschillende Vlaamse kranten kondigden weken vooraf de komst van het koffiehuis aan. Heel wat mensen zien het merk als een hype en een trend.

De redactie van MNM zag een opportuniteit om via een samenwerkingsovereenkomst met Starbucks een eigen verhaal en exclusieve belevenis rond ontbijt en koffie en livemuziek te realiseren in het ochtendprogramma van Peter Van De Veire. Daarnaast kadert deze samenwerking in de optiek om MNM dichterbij de luisteraars te brengen. Een aantal luisteraars kreeg de kans om dit event live mee te maken samen met bekende Vlamingen en livemuziek. MNM wil immers een radio zijn die zich niet boven de luisteraars stelt, maar die voelt wat er leeft in de doelgroep en die meeleeft met trends.

In de samenwerking kon de redactie van MNM altijd onafhankelijk de inhoud van het programma bepalen, zo bevestigt de VRT. De VRT stelt in haar antwoord dat dit specifieke initiatief wordt gekoppeld aan de opdracht verwijzend naar het inleidend gedeelte van artikel 10 van de beheersovereenkomst. Daar wordt gesproken over verbinden en ontplooiën. Dat zijn waarden die eveneens aanwezig zijn binnen elk generalistisch VRT-aanbod.

De verbindende opdracht bestaat erin de sociale samenhang en de sociale integratie in een democratische samenleving te bevorderen. Het Mediadecreet heeft geen specifieke bepalingen opgenomen voor de samenwerkingsvormen, zoals tussen MNM en Starbucks, maar de VRT zegt dat dit kan worden gekoppeld aan artikel 37 van het Mediadecreet, waar wordt gesteld dat omroepactiviteiten vrij zijn.

De redactie van de VRT bepaalt zelf volledig de inhoud van het programma. Dat is vastgelegd in een overeenkomst. De redactie maakt het programma, kiest de gasten, de muziek, de vormgeving en bouwt een beleving rond het uitzenden vanop locatie, met zijn livepubliek en voor zijn luisteraars. Elk net doet dat vanuit zijn eigen netprofiel, met de uitdrukkelijke bedoeling voor de luisteraars van zijn net een belevenis te creëren. Het net heeft de eindcontrole over het programma.

De samenwerkingsovereenkomst staat totaal los van eventuele media-aandacht in andere programma's. Er is dus enkel een samenwerkingsovereenkomst gesloten door MNM en Starbucks voor het ochtendevent. Dat de opening van het koffiehuis ook op andere netten en in andere programma's opduikt, is een autonome keuze van elke redactie. De opening van Starbucks in Antwerpen bijvoorbeeld haalde vele kranten en zat in enkele nieuwsuitzendingen. Dat toont aan dat zoiets leeft en talk of the town is. De samenwerkingsovereenkomst staat daar totaal los van. Om op de vraag van de heer Decaluwe te antwoorden: nee, daarover zijn ook geen afspraken met de commerciële omroepen, zo stelt de VRT.

Een samenwerkingsovereenkomst wordt gemaakt door de VRT, en niet door de Var, en houdt in dat een partner tussenbeide komt in de extra kosten die het vanop locatie uitzenden inhoudt en/of zorgt voor logistieke ondersteuning en/of de organisatie van het event op zich neemt. Dat vraagt extra lijnen, verplaatsingen, ontvangst van het publiek en extra gasten. Daar betaalt de samenwerkingsovereenkomstspartner in mee. Het is een wederzijds engagement om samen iets te doen. Er is een return, financieel en/of logistiek, maar het gaat hier niet om netto-opbrengsten, laat staan om inkomsten uit Line Extensions, aldus de VRT.

De overeenkomsten worden in een sluitende samenwerkingsovereenkomst gegoten. Ik kan een modelcontract aan de secretaris geven. Daarin is de redactionele onafhankelijkheid gegarandeerd. Het net heeft bepaald het samenwerkingsovereenkomstbedrag binnen een vastgelegde vork. De bedragen zijn tussen de netten onderling afgestemd. Het samenwerkingsovereenkomstbedrag hangt af van de grootte van het event en de mate van de extra productiekosten die moeten gebeuren. Het valt dus ook uiteen in financiering en/of logistieke ondersteuning.

Daar het hier gaat om een radioproductie, gaat het over relatief kleine sommen. Een dergelijke samenwerkingsovereenkomst wordt meestal ook opgezet met het oog op een

meerwaarde voor beide partijen: ten eerste, de radio creëert op een verfrissende manier een belevenis voor publiek en luisteraars, het publiek zit dicht bij de acties, en ten tweede, de organisator ziet de radio ook graag bij zijn activiteiten.

Dergelijke activiteiten zijn terug te vinden in de resultatenrekening onder de rubriek bedrijfsopbrengsten, omzetcode 70 en bedrijfskosten, diensten en diverse goederen, code 61. Ik verwijs naar het jaarverslag 2008, bijvoorbeeld op pagina 82, opgenomen in bijlage 2. De VRT stelt dat het hier niet gaat over radioreclame omdat partners geen zendtijd krijgen. Het net maakt een programma, creëert een beleving en versterkt de band met zijn luisteraars.

Er waren in het verleden al verschillende voorbeelden van samenwerkingsovereenkomsten bij Radio 1, Radio 2, Donna, MNM en Studio Brussel, op grote beurzen, maar soms ook met privépartners. Voorbeelden van partners in 2009 zijn: Sabam, Jetair, Wijnegem Shopping Center, de Vlaamse Automobilistenbond (VAB), het Gallo-Romeins Museum, Technopolis, Boekentoren Gent, bibliotheken, NMBS, Bloso, Vlam, UNIZO, Flanders Expo, Antwerp Expo, Boek.be, Casino Middelkerke en Oostende, zwembaden, sportinfrastructuur, jeugdhuizen, organisaties van allerlei actiedagen over boek, friet, fiets, erfgoed en bio, toeristische diensten zoals Westtoer, sociale netwerken en eventbureaus. Soms ging het ook om openingen, zoals bij beurzen, een pretpark en een vernieuwd station. Dit is het kader waarbinnen we dit moeten bekijken.

Radio 2 sluit de meeste samenwerkingsovereenkomsten, het net is regionaal verankerd, wil dicht bij zijn luisteraars zijn en is een graag geziene gast bij heel wat partners. Het is het net dat bij uitstek de verbindende rol op zich neemt, zoals ook gestipuleerd in de beheersovereenkomst.

Het moet principieel mogelijk blijven om samenwerkingsovereenkomsten af te sluiten met geïnteresseerde partners, die een deel van de extra productiekosten voor hun rekening nemen. Dat is door het Mediadecreet ook toegelaten. Samenwerkingsovereenkomsten zijn geen commerciële deals, de redactionele autonomie is gewaarborgd en het gaat bij radio om relatief kleine bedragen. Dat betekent uiteraard niet dat er ook hier niet over de kwaliteit moet worden gewaakt.

De VRT-verantwoordelijken en de kwaliteitsbewaker hebben de uitzending De Grote Koffie Van de Veire Ochtendshow van MNM over koffiebeleving grondig herbeluisterd en geëvalueerd. Hun conclusie is dat de merknaam in het programma te vaak is genoemd. Er is niet secuur en strikt genoeg geselecteerd in luisteraars die live werden geïnterviewd en nogal gemakkelijk een merknaam uitspraken.

De VRT heeft me gemeld dat de nethoofden en de programmamakers in de toekomst zorgvuldiger zullen omgaan met het format. Ze zullen er strikter op toezien dat er geen perceptie bij het brede publiek kan ontstaan als zou de VRT een commerciële deal beogen bij dergelijke samenwerkingsovereenkomsten. De programmamakers zullen er ook op toezien dat luisteraars en gasten die in de uitzending live aan het woord komen, secuur worden geselecteerd zodat een merknaam niet te pas en te onpas wordt vermeld.

Hiermee is duidelijk aangegeven dat de VRT ook zelf vindt dat enkele grenzen zijn overschreden en dat men daarover ook acties zal opzetten in de interne controle en opvolging, om het overschrijden van die grenzen in de toekomst te vermijden.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Voorzitter, minister, vooral het laatste deel van uw antwoord was goed. Ik begon al zenuwachtig te worden. Gelukkig hebt u gezegd dat er fouten zijn gemaakt die niet voor herhaling vatbaar zijn en dat er een interne evaluatie komt. U hebt enkele belangrijke zaken gezegd om in de toekomst aan te werken.

Het is niet via de Var, dat is belangrijk, en daarmee leg ik de link naar het knipperlichtmodel. Men zit op dezelfde markt en men verschuift die markt. Dat is nu wel duidelijk. De vorige

keer waren we wat scherp over de marktconformiteit. Over de werking van de Var moeten we de oorzaak zoeken in het feit dat de markt uit de radioreclame gaat en dat die op een andere manier wordt ingevuld. Dat is ook niet onlogisch omdat de markt evolueert. We moeten toch nagaan hoe we met het knipperlichtmodel zullen omgaan.

Ik onthoud ook dat er geen netto-opbrengst is. De vraag is waarom je het dan doet. Dat is iets anders. Ik vind dat een merkwaardig antwoord van de VRT. De vraag is dan waarom ze dat doen. Waarom wordt die perceptie gecreëerd voor weinig of niets? Dit zal worden opgenomen in de evaluatie.

Een aantal sprekers hebben hier al gezegd dat de kantjes eraf worden gelopen. Voor mij is dat een volledige hoek. De politiek heeft hen wel gedwongen om 36 percent van de totale inkomsten te halen uit commerciële inkomsten. Men probeert op een of andere manier te zoeken hoe men daar creatief mee kan omgaan. De politiek heeft op dat vlak ook haar verantwoordelijkheid. Voor de toekomst is het belangrijk dat er een duidelijk kader komt met wat kan en niet kan.

Wat de selectie betreft, geloof ik niet in de uitspraken over Facebook, en dat er iets zou leven in de regio. In Kortrijk waren er 80.000 mensen in 4 dagen. Ik denk dat er dan wel iets leeft. Men moet eens de hand in eigen boezem durven steken zodat een aantal zaken op een correcte manier kan worden geregeld. Men mag niet te veel mensen voor de gek houden die de politiek en dan in het bijzonder de mediapolitiek goed volgen.

Klopt het volgens de mediadecreetgeving? Noch u, noch ikzelf, noch de raad van bestuur kan daarop antwoorden. Om te weten of de mediadecreetgeving al dan niet is nageleefd, moet een of andere instantie zicht hebben op het contract. Wat staat er in het contract tussen Starbucks en MNM? Het is niet aan mij om dat contract op te vragen, en ook niet aan u. Het is echter essentieel dat er instrumenten worden gevonden voor de controle. De regulator is de uitgesproken weg om dit te toetsen aan de mediadecreetgeving. Wij kunnen niet antwoorden omdat we niet weten wat er in het contract staat. Als in dat contract staat dat er inderdaad een toegevoegde waarde moet worden gecreëerd, dan is er een probleem. Ik pleit er dan ook voor dat een dergelijke samenwerking kan worden getoetst aan de wetgeving. We moeten lessen trekken uit deze problematiek met het oog op de toekomst. We moeten af van al die discussies over wat wel en niet kan. We moeten een duidelijk en gedetailleerd kader hebben. Al wat daar niet binnen valt, kan niet.

Nu wordt een perceptie gecreëerd van commercialisering tout court. Wanneer die commerciële jongens zo doorgaan, maken ze zichzelf echter overbodig.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Wat me het meest opvalt, is de curieuze interpretatie van termen als ‘verbinden’ en ‘ontplooien’. Ik ben opgeleid als sociaal-cultureel werker. Ik beeld me daar iets anders bij in. Ik vind dit soort interpretaties van de VRT zeer merkwaardig. Misschien ben ik helemaal niet meer thuis in de leefcultuur en leefstijl van MNM. Nochtans ben ik zaterdag speciaal gaan kijken naar Starbucks toen ik in Antwerpen op de trein moest wachten.

Ik vind dit een zeer bizarre manier om die termen te interpreteren. Dat zegt ook iets over onze volgende beheersovereenkomst waar dit soort zaken moet worden uitgeklaard.

Als openbare omroep mag de VRT dat soort samenwerkingsovereenkomsten aangaan, maar dan niet met commerciële partners, tenzij die geregeld zijn met de Var of via de Var als reclame. Dat zou een duidelijke scheidingslijn zijn. We zouden dan allemaal weten waar we aan toe zijn.

De prioriteit van de verbindende opdracht van de VRT moet gaan naar de non-profitsector en naar de culturele en de sociale wereld, veeleer dan naar dit soort van hip, trendy gebeuren. Het gaat om een objectief onderscheid dat kan worden gemaakt tussen profit en non-profit.

Als ik dan hoor dat er maar een kleine return is in de vorm van een kostenvergoeding, dan zegt dat iets over de sfeer en over de aard van de programmamakers en over hoe zij staan ten opzichte van een aantal maatschappelijke fenomenen. Dat is wat mij als politicus het meest verontrust. Maar in ieder geval ben ik blij dat ook de VRT beseft dat er een grens is overschreden en dat het niet meer kan gebeuren.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Minister, misschien dat een aantal collega's toch nog heel blij zijn dat u er nog een laatste passage aan koppelt en zegt dat er misschien toch een aantal fouten zijn gemaakt.

In paragraaf 5 van hoofdstuk 1 van de belegen beheersovereenkomst staat dat de VRT zich onafhankelijk opstelt ten aanzien van commerciële belangen. Ik stel vast dat de radionetten en blijkbaar de programmamakers zich van de hele beheersovereenkomst geen fluit aantrekken. Ze doen maar op. Ze doen hun goesting. Ze denken vanuit het pure commerciële en de luistercijfers zonder rekening te houden met de specifieke opdracht van de publieke omroep.

Het lijstje van evenementen waarmee u mij probeert te overtuigen van het feit dat er al voorgaande zijn geweest, heb ik goed beluisterd. Het is helemaal overtuigend. Ik heb er geen enkele multinational in gehoord. U spreekt over beurzen, over belangrijke manifestaties, over zwembaden en over het casino van Oostende en Blankenberge en Knokke, waar inderdaad heel wat belangrijke evenementen doorgaan. Maar dat is nog altijd heel wat anders dan een multinational. Ik heb proberen aan te tonen waarover het gaat. Het is dus wel niet de eerste de beste multinational. Hij past in het rijtje van Coca-Cola, McDonald's. Het zijn giganten op wereldniveau. U vergelijkt het met een beurs of een boekenbeurs of een reissalon. Het is geen vergelijking. Excuseer mij.

Ik ben het eens met de heer Decaluwe dat we hier nu weer een heel mooi voorbeeld hebben van hoe de VRT de knipperlichten weer omzeilt. Als men effectief iets wil van deze gigant met een opbrengst van een slordige 9 miljard euro, dat men het dan goed doet en dat men zorgt dat men een pak geld binnenhaalt.

Hoe komt het dat zo'n bedrijf dat onderzoek doet naar de manier waarop het de markt moet bespelen, terechtkomt bij een openbare omroep om hun vestiging in Antwerpen te promoten en niet bij een commerciële omroep? Hoe komt dat? Mijn conclusie is dat er rond de openbare omroep commerciële aasgieren cirkelen die niet anders doen dan lobbyen voor de VRT. Ik heb ook gezien bij de aankondiging van de besparingsplannen die ik niet ken, dat de eerste grote roepers de productiehuisen zijn, de privéproductiehuisen. Ze hebben hun lot verbonden aan de VRT – al dan niet met contracten die maken dat ze nergens anders terechtkunnen omdat het exclusiviteitscontracten zijn –, maar als de belastingbetaler zegt dat de VRT moet betalen, dan zijn de enige slachtoffers de privébedrijven en de privéproductiehuisen. Het is toch wel een schande dat de belastingbetaler niet meer betaalt voor de productiehuisen. Diegene die durft te raken aan de openbare omroep, raakt blijkbaar aan andere belangrijke economische belangen van anderen.

Minister, waar gaat het over? Gaat het over onze openbare omroep? Je kunt zeggen dat het vreemd is dat een liberaal de economische belangen van de entiteiten die rond de VRT hangen, niet verdedigt. Ik wil een medialandschap waar eerlijkheid is en waar de commerciële spelers minstens dezelfde kansen krijgen als de openbare omroep. Dat is hier duidelijk niet het geval.

In de beheersovereenkomst wordt ook gesproken over Donna, toen nog geen MNM. U hebt het hier ook zelf aangekondigd: "MNM zal de informatie doseren en uitzenden op een signalerende manier. Essentiële onderdelen van het aanbod zijn het belangrijkste nieuws van de dag, het weer en de verkeersinformatie. Bovendien moet er aandacht zijn voor cultuur, media, lifestyle, randnieuws." Ik weet niet wat Starbucks met cultuur te maken heeft, maar bon. Lifestyle: er is een paar keer verwezen naar 'het ochtendkoffieritueel'. Ik drink al heel

mijn leven koffie 's ochtends. Moet dat daarom Starbucks zijn? En dan is er nog randnieuws. Is het randnieuws dat de vierde Starbucksvestiging in het land wordt geopend, terwijl er al drie zijn in Zaventem? Zelfs met de opdracht van MNM heeft het dus geen fluit te maken.

Het antwoord bevredigt mij niet. Ik ben, samen met de collega's, tevreden dat de VRT toch inziet dat ze op een verkeerde manier bezig is. Er moet dringend worden bijgeschaafd. Met dergelijke zaken zoekt de VRT zelf haar problemen. Het is gemakkelijk om het af te schuiven op de parlementsleden in de commissie Media. Ik zeg u: de VRT zoekt zelf problemen en daagt uit en probeert met dergelijke initiatieven.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, minister, collega's, los van de laatste paragraaf, het langverwachte mea culpa, vond ik het antwoord van de VRT ook allesbehalve sterk. Als we de VRT geloven, collega's, is het allemaal een zaak van sociale cohesie. Je zou er bijna een traan bij wegpinken. We mogen eigenlijk al blij zijn dat er geen subsidie komt van minister Vandeuren vanuit de Welzijnspot. *(Gelach)*

Sociale cohesie, daar gaat het om.

Het punt in de beheersovereenkomst dat de VRT onafhankelijk moet staan tegenover commerciële belangen, is volgens mij in dezen vele malen relevanter en doorslaggevend dan het algemene artikel over de vrijheid van omroep, waar de VRT naar verwijst. Die twee hebben met elkaar niets te maken. Het gaat wel degelijk over het eerste, zoals de heer Tommelein heeft aangehaald. In dat soort discussies zou ik graag hebben dat de mensen van de VRT een andere mentaliteit hanteren. Ik zie hier toch wel behoefte aan een mentaliteitswijziging.

Tot slot, collega's, moeten we in deze commissie eens nadenken over de regeling rond de productplaatsing. Die staat in het Mediadecreet, maar enkel voor televisie. Misschien is het onze taak om eens na te denken of we dat moeten uitbreiden naar radio.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, ik had het daarstraks over het feit dat de VRT heel graag en met heel veel plezier de grenzen van het decreet en van de beheersovereenkomst opzoekt en daar soms over gaat. Maar ik heb een collega van de meerderheid horen stellen dat, wat de VRT betreft, alles wat niet toegelaten is, niet kan. Ik hoop dat dat het leidmotief wordt voor de komende legislatuur.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Minister, ik ga kort reageren, want uw antwoorden waren ook zeer kort. Ik begrijp ook de verontwaardiging van een aantal collega's. Ik had ook gehoopt dat de VRT met een dergelijk initiatief zeer veel geld zou hebben verdiend, maar blijkbaar is zelfs dat niet geval. Ik vrees dat ze de verkeerde managers aan het buitengooien zijn, als ik zie wat daar nu allemaal aan het gebeuren is.

Je kunt daar wel mee lachen, maar eigenlijk is het droevig. Bij elk antwoord dat u hier geeft, krijg ik namelijk steeds meer de bevestiging dat de VRT misbruikt wordt door slimme commerciële jongens. De VRT, die gefinancierd wordt met overheidsgeld, wordt gebruikt en misbruikt om aan de andere kant geld te verdienen. Het is allemaal goedkoop, en er staat bijna niets tegenover. In een extreme vorm heet dat omkoperij.

Wie heeft welk nut bij het feit dat die etalage van de VRT helemaal opengaat, met een groot marktaandeel en met goede producten erin? De VRT krijgt niets. Wie is de pooier? De VRT is de prostituee. Je kunt ermee lachen, maar zo begint het wel te worden. Dit zijn geen commerciële verdienmodellen meer. Wij voeren een discussie over het feit dat de VRT minder commercieel moet zijn. We stellen vast dat ze supercommercieel zijn, en dat ze daar bovendien weinig of niets voor terugkrijgen. Dat klopt langs geen kanten.

De volgende beheersovereenkomst indachtig, denk ik dat hier veel sneller moet kunnen worden ingegrepen. We zullen bekijken hoe we dat moeten doen.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Ik vind de uitleg van de VRT, behalve de laatste paragraaf, een beetje lachwekkend. Het getuigt van een enorme naïviteit van de programmamakers. Als je zoveel reclame op televisie en radio aanbiedt aan een multinational, moet je daar toch iets voor vragen. Dit kan gewoon niet. Daarom vind ik het ook goedkoop dat men iedere keer schermt met het argument van de journalistieke vrijheid. Als zij het niet kunnen, moeten wij vanuit dit huis regels en instructies oplijsten en opleggen. Er zijn daar mechanismes en commissies. Als die mensen hun werk niet doen, waar zijn we dan mee bezig?

Voor Starbucks was dit een gigantische reclamestunt. Eigenlijk zouden de concurrenten van Starbucks klacht moeten indienen. Eigenlijk zou die zaak eens moeten worden bekeken vanuit reclamestandpunt. Ik ben benieuwd wat dan de uitleg van de VRT zal zijn.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het ruilen van beroep van de minister met een radiopresentatrice

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Minister, op woensdag 3 maart ruilde u van job met radiopresentatrice Ruth Joos van Radio 1. Dat gebeurde in het kader van de Kameleonbon, waarmee iemand voor een dag zijn beroep kan inruilen voor een ander. U werd daarvoor gecontacteerd. U zou een dagje radio maken en zij zou u vervangen als minister.

Toen ik dat voor het eerst hoorde, dacht ik eerlijk gezegd: “Dat kan toch niet?” Niet dat ik geen vertrouwen had in uw kwaliteiten als eventuele radiomaker, integendeel zelfs, maar vooral vanwege het feit dat iemand plots zomaar voor één dag minister zou kunnen zijn. U weet net zo goed als ik, en zeker nu u opnieuw moet cumuleren en zelfs waarnemend minister-president bent, dat dat een ongelooflijke verantwoordelijkheid met zich meebrengt. U werd door een meerderheid van de Vlaamse volksvertegenwoordigers aangeduid als minister, als lid van de uitvoerende macht. Uw job zomaar afstaan voor een spelletje, leek mij dan toch wel een brug te ver.

Bovendien achtte ik het onmogelijk dat iemand zomaar zitting zou kunnen nemen in de plenaire vergadering van het parlement. Ik dacht dat iemand die daar niets te zoeken had, de plenaire zitting zelfs niet mocht betreden. Dat behoort tot de parlementaire deontologie.

Maar ik beken, minister, dat mijn vrees werd getemperd toen ik de laatste berichten hoorde, waaruit bleek dat u slechts gedurende twee uurtjes het radioprogramma Mezzo zou gaan presenteren, terwijl mevrouw Joos in uw plaats mocht komen speechen op de prijsuitreiking van de Beagle-wedstrijd in de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen en Kunsten.

Wees gerust, ik zal daar absoluut geen enkel probleem van maken. Was ik in uw plaats geweest, dan had ik iets dergelijks misschien ook wel kunnen overwegen. Ik heb de bewuste uitzending niet gehoord, want ze viel op een nogal druk moment, maar ik ben ervan overtuigd dat u dat zeer goed hebt gedaan. Ik hoop dan ook dat u zich van harte hebt geamuseerd tijdens die twee uurtjes.

Bovendien vind ik dat u een valabel argument hebt. U zegt dat u als minister van Media op die manier kunt voelen waar uw departement echt over gaat. Misschien zullen we u in de

toekomst nog als journalist of tv-maker zien. Er zitten er hier nog, zoals de heer Verstrepen naast mij, die deze ambitie hebben. Misschien kunt u ook een concurrerend programma voor De zevende dag maken. Misschien, minister, kunnen wij eens van plaats wisselen. Dan kunt u eens voelen wat het is om parlements lid te zijn, want u bent dat nog nooit geweest. Dan kan ik eens voelen wat het is om minister te zijn. Misschien wil ik het dan nooit worden.

Minister, ik stel u deze vraag omdat het blijkbaar niet zo vanzelfsprekend was, als ik mag vertrouwen op de berichten in de media, dat mevrouw Joos enkel in uw naam een prijs zou uitreiken. Het was ook niet zo vanzelfsprekend dat ze niet zou binnenkomen in de plenaire vergadering. Het was juist wel de bedoeling dat mevrouw Joos, bij wijze van gimmick, een vraag van een parlements lid zou beantwoorden in uw naam.

Onze achtbare parlements voorzitter, de heer Peumans, en misschien ook het actualiteitsdebat over de vermaledijde BAM en de Lange Wapper hebben hier een stokje voor gestoken. De heer Peumans zou hebben gezegd dat het Vlaams Parlement geen poppentheater is, waar hij overigens overschot van gelijk in heeft. Daarmee liet hij duidelijk blijken dat een dergelijk uitwisselingsproject maar buiten de parlementaire werkuren moest plaatsvinden. Het dossier van BAM zou te belangrijk zijn geweest, waardoor het niet wenselijk was dat u als eerste viceminister-president niet aanwezig zou zijn bij het debat.

U moet het hebben gevoeld tijdens uw programma Mezzo, want het eerste plaatje dat u draaide was 'A Bridge Too Far'. Minister, ik kan me niet van de indruk ontdoen dat u net op tijd bent teruggefloten, waardoor het uitwisselingsinitiatief werd afgezwakt en tot normale proporties werd herleid. Ik herhaal dat ik daarmee geen probleem heb.

Had mevrouw Joos wel in uw stoel plaatsgenomen indien het actualiteitsdebat niet had plaatsgevonden of de heer Peumans niet had ingegrepen? U verklaarde live in het programma Mezzo de week voor de bewuste uitzending dat u met voorzitter Peumans zou afspreken hoe u het zou aanpakken met Ruth Joos in de plenaire vergadering. Mevrouw Joos klonk al wat zenuwachtig toen ze hoorde dat er op parlementaire vragen geantwoord moest worden. Later liet de journaliste zelf in Het Laatste Nieuws weten: "Het is niet de bedoeling om de politiek te banaliseren. Misschien dat Ingrid Lieten het nog wel zag zitten dat ik zo'n vraag in het parlement zou beantwoorden, maar ikzelf niet." Met andere woorden, de intentie om u te laten vervangen in het parlement was er blijkbaar wel. Ik hoop dat u begrijpt dat dit tot een serieuze rel had kunnen leiden.

Ondanks het verder leuke idee, had ik graag de ware toedracht van de gemaakte afspraken gekend. Minister, wat waren de oorspronkelijke afspraken in het kader van dit uitwisselingsproject? Klopt het dat mevrouw Joos een parlementaire vraag zou beantwoorden in de plenaire vergadering? Hoe stond de voltallige regeringsploeg tegenover dit initiatief?

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Ik vond het een eigenaardig initiatief vanuit de journalistiek. Het is niet aan mij om de heer Verstrepen te verdedigen. Hij is mans en groot genoeg om dat zelf te doen. Maar als je de voorzitter van de Vlaamse Vereniging voor Journalisten hoort zeggen dat het niet de bedoeling is dat politici in de stoel van journalisten gaan zitten of andersom, is dit wel een voorbeeld waarbij het wel het geval is. Net als de heer Tommelein vraag ik mij af hoe ver het initiatief reikte, omdat de parlements voorzitter heeft gereageerd dat het echt niet kon.

U mag gerust weten dat ik bij een duizendste geluk in deze club ben terechtgekomen. Dit is niet mijn favoriete gremium, maar soit, dat is persoonlijke appreciatie. Ik heb wel respect voor dit huis en de regels van dit huis. We zouden die regels oneer aandoen als we ons zouden verlagen, al is dat wat sterk uitgedrukt, tot populaire initiatieven als dit, waarmee we de geloofwaardigheid van dit parlement ondergraven, net als die van de Vlaamse Regering.

Wat voor signaal zendt u naar de bevolking als een journalist voor 1 dag perfect de vragen van een minister kan komen beantwoorden in het Vlaams Parlement en de speech van een minister kan geven op eender welk evenement? Dat komt de geloofwaardigheid van uw ambt niet ten goede en de geloofwaardigheid van de politiek evenmin. Hoe leuk het initiatief u ook leek, we laten zoiets beter achterwege. Qua geloofwaardigheid staat de politiek bij de bevolking al niet hoog aangeschreven. Hoe meer we zulke initiatieven nemen, hoe erger het wordt. Ik verzoek u vriendelijk om dergelijke initiatieven achterwege te laten.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Minister, u begrijpt dat ik in deze discussie niet al te kritisch kan zijn. Ik probeer een middenweg te zoeken in mijn verhaal. Mijnheer Wienen, ik heb het moeilijk met de terminologie van verlagen van het politieke naar het andere. Je moet respect hebben in alle richtingen. *(Opmerkingen van de heer Wim Wienen)*

Ik blijf op de vlakte. Ik heb wel tips voor u, minister, als u dat in de toekomst nog wilt doen. U mag op een zondagmiddag bij mij eens komen kijken hoe het werkt. U had beter niet Mezzo op Radio 1 gekozen, maar de middag op MNM. Daar zijn de programma's in de aanbieding. Voor een lage kost kunt u daar voor een populaire doelgroep dingen doen. Misschien vindt u het vreemd en vinden de collega's het amusant, maar ik heb kritisch naar u geluisterd. Ik zal u ook eens uitleggen hoe een intro van een plaat wordt vol gesproken. Daar heb ik wat ervaring mee. Ik zal er verder weinig op zeggen.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Collega's, misschien toch even de facts and figures. In het kader van de Kameleonbon, een geschenkbbon waarbij mensen voor één dag van job kunnen ruilen, werd ik door de redactie van het Radio 1-programma Mezzo gecontacteerd met de vraag of ik voor één dag wou ruilen met Ruth Joos. Als minister van Media vond ik het een interessante uitdaging om achter de schermen mee te werken aan een radioprogramma, te kijken hoe het wordt voorbereid en aan den lijve te ondervinden hoe het wordt gemaakt.

Met de programmamakers is van in het begin overeengekomen dat ik de redactievergadering zou bijwonen en samen met Ruth Joos de presentatie van het programma gaandeweg voor mijn rekening zou nemen. Het opzet van de programmamakers was om ook in de namiddag van job te ruilen. Maar, collega's, ik moet toch wat vertrouwen van u vragen. Ruth Joos en ik zijn twee verstandige vrouwen die wel weten waar de grenzen zijn. We hebben nooit overwogen dat Ruth Joos effectief mijn plaats in het parlement zou innemen. We hebben wel gezegd dat ze met mij zou meelopen, mijn voorbereiding zou meemaken en het debat in het halfroond zou volgen vanaf de publiekstribune. We hebben daarover nooit een vraag gericht aan de parlamentsvoorzitter. Dat issue heeft nooit bestaan.

Daarna heeft Ruth Joos mij inderdaad vervangen en dat kwam nog goed uit ook omdat het schema uitliep door het actualiteitsdebat. Zij heeft deels mijn rol kunnen overnemen bij de uitreiking van de Beagle-prijs. Ze heeft mijn speech gegeven en ik kon dan toch nog bij het laatste deel van de plechtigheid aanwezig zijn. Hoe het allemaal gegaan zou zijn, is bij ons nooit voorwerp van gesprek geweest. Wij hebben daar nooit over nagedacht of dat nooit overwogen.

Uiteraard is de parlementaire werking een ernstige zaak en moeten we erover waken dat dit zo blijft. Ik heb de voltallige regering niet geïnformeerd over dit initiatief. Het ging om een inleefmoment dat ik erg heb gewaardeerd en waarvan ik veel heb opgestoken. Ik denk overigens dat we allemaal dergelijke inleefmomenten kunnen gebruiken, om een beter inzicht te verkrijgen in de materies waarover we hier praten.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Ik dank u voor het antwoord. In tegenstelling met wat de heer Wienen zegt, steun ik het feit dat u een radioprogramma hebt gepresenteerd. In uw plaats had

ik het wellicht ook gedaan. Maar u kunt niet ontkennen dat u op een bepaald ogenblik erg ongelukkig hebt gecommuniceerd. U hebt live verklaard dat u met voorzitter Peumans zou overleggen over de manier waarop u mevrouw Joos in de plenaire vergadering aan bod zou laten komen. U doet hier alsof dat nooit is gezegd. Misschien hebt u zich versproken of hebt u de ernst van uw uitspraak niet goed ingeschat. Maar u hebt het wel gezegd.

Mevrouw Joos zei zelf dat u het misschien nog wel zou zien zitten dat zij een vraag in het parlement zou beantwoorden, maar zelf zag ze het niet zitten. Op een bepaald ogenblik moet er toch een situatie zijn ontstaan waarbij u elkaars job zou doen. Overigens, als het niet klopt, waarom is het dan zo dat de parlementsvoorzitter, die tot de meerderheid behoort, daarover uitspraken heeft gedaan? Hij zei dat het niet kon. Blijkbaar waren er dus plannen in die zin. Ik ga er niet verder op in. Ik kan enkel zeggen dat minstens de indruk is gewekt dat u zich in het parlement zou laten vervangen, en dat kan echt niet.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Ik sta blijkbaar alleen met mijn standpunt dat ik het moeilijk heb dat de minister de jobruil heeft gedaan. Gelet op het palmares van mijn partij, stoort het me niet echt om geïsoleerd te staan. Dat went echt.

In vergelijking met sommigen bent u een charmante, sympathieke, vlotte dame. U hebt enkele stijve collega's. Maar perceptie is realiteit. U hebt de indruk gewekt dat de taak van minister perfect voor 1 dag door een journaliste kan worden overgenomen. Zo zegt u eigenlijk dat het ministerschap en het werk van een volksvertegenwoordiger gemakkelijk kan worden overgenomen. Zo ondergraaft u de geloofwaardigheid van dit parlement en van de Vlaamse Regering.

U zegt dat u dat niet bewust hebt gedaan, en ik geloof dat ook. Als u de kranten leest, dan stelt men evenwel vast dat de perceptie er is. De bevolking krijgt de indruk dat u van het ministerschap een spelletje maakt. En dat is problematisch.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Na deze zwaarwichtige uiteenzettingen moet ik me enorm inhouden om hier niet het ontslag van de minister te eisen. We behoren evenwel tot de meerderheid: we zullen het nog een keer verdragen. (*Gelach*)

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Ik wil nog iets zeggen: als ik de indruk heb gewekt dat iedereen in Vlaanderen minister kan worden, dan ben ik daar heel tevreden over.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het ter beschikking stellen van het digitale VRT-archief aan het onderwijs

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Voorzitter, minister, collega's, de tijd dat de openbare omroep schooltelevisie-uitzendingen maakte, ligt al jaren achter ons. Die zijn ongeveer 18 jaar geleden afgeschaft. Toch merk ik dat leraren een beetje heimwee naar die tijd hebben. Dat is mee te verklaren door het feit dat de jongeren van vandaag veel meer 'audiovisueel' zijn ingesteld dan de vorige generaties. Er zijn trouwens ook veel meer audiovisuele applicaties beschikbaar. Het werken met audiovisuele producten is bovendien opgenomen in de eindtermen. De leefwereld van de jongeren is veranderd. Beeld en geluid spelen een grotere

rol in het onderwijs. Er wordt steeds meer gebruik gemaakt van internet, televisie, games enzovoort.

De openbare omroep is de grootste audiovisuele producent in Vlaanderen en krijgt daarvoor geld van de Vlaamse Gemeenschap. In de huidige beheersovereenkomst staat bovendien dat ook de “conservering en ontsluiting van zijn archief door digitalisering ervan” tot de opdracht van de openbare omroep behoort. Voorts is in de beheersovereenkomst ook afgesproken om het digitaal VRT-archief “op een gepaste manier ter beschikking te stellen van onderwijsinstellingen, bibliotheken, culturele organisaties, wetenschappelijke instellingen”.

Er wordt veel materiaal met externe productiehuisen uitgewisseld. Ik weet dat, want ik heb enkele jaren voor de VRT gewerkt. Het viel me altijd op dat productiehuisen steeds bijna gratis konden putten uit het archief van de VRT, maar dat omgekeerd de VRT voor datzelfde materiaal soms echt moest betalen. Als Woestijnvis of deMENSEN iets uit het archief van de VRT gebruiken dat succes heeft, en de VRT vraagt nadien dat weer op, dan moet de VRT daar soms veel voor betalen. Dat is toch vreemd? In 2014 wordt de manifestatie ‘100 jaar Groote Oorlog’ opgezet, en dan stelt het probleem zich opnieuw.

Ik wil de minister hierover graag volgende vragen stellen. Op welke manier stelt de VRT haar digitaal archief ter beschikking aan het onderwijs in het algemeen? Worden er in het kader van ‘100 jaar Groote Oorlog’ specifieke programma’s voor het onderwijs gemaakt? En zo ja, kunt u daar concrete informatie over geven?

Voor mijn laatste punt keer ik terug naar die samenwerking met de productiehuisen. Uit dat archief kan men meer halen. Voor onderwijsinstellingen en voor algemeen gebruik is het logisch dat het gratis ter beschikking wordt gesteld. Maar voor commerciële doeleinden en meer bepaald voor gebruik door derden moet men toch een billijke vergoeding vragen. Wij hebben daar een schat aan informatie en beeldmateriaal. Het kan niet zijn dat dit materiaal, waarvan de VRT eigenaar is, op die manier stelselmatig in privéhanden terechtkomt.

In welke budgetten voorziet u om programma’s te maken in het kader van ‘100 jaar Groote Oorlog’?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Dit is een zeer nuttige vraag, die overigens weer eens, ondanks deze zeer moeilijke besparingstijden, de nadruk legt op de noodzaak om interessant materiaal voor ons collectief geheugen en voor de kennis van onze geschiedenis zo goed mogelijk te digitaliseren en ter beschikking te stellen. Ik hoop dat ondanks de crisis niet aan die poot wordt geraakt en meer zelfs, dat er met de ontwikkeling van De Krook in Gent zelfs een extra dimensie aan de digitalisering kan worden gegeven. En dat dit materiaal op een zeer toegankelijke manier kan worden geconsulteerd. Dit is een van de kernopdrachten van de VRT.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, ook wij beklemtonen het belang van de digitalisering en de daarmee samenhangende ontsluiting. Ook wij vinden dat dit een prioriteit is.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Ik heb voor het antwoord op deze vraag wat informatie opgevraagd bij de VRT.

Alle vragen vanwege educatieve instellingen, scholen, educatieve uitgeverijen en individuele leerkrachten worden binnen de VRT behandeld door de afdeling Documentatie en Archieven. De aanvrager krijgt het materiaal in principe toegeleverd op een drager naar keuze, uiteraard voor zover de VRT daarvoor over de nodige rechten beschikt. Dat aanbod is overigens niet beperkt tot het al gedigitaliseerde deel. Ook programma’s of fragmenten uit het videoarchief worden op aanvraag gekopieerd.

Ondertussen bouwt de VRT systematisch haar digitaal archief verder uit. Alle huidige programma's worden uiteraard digitaal gearchiveerd, analoge videobanden worden gedigitaliseerd en ook het oudste archief, programma's op film, wordt gaandeweg gerenoveerd en digitaal geconserveerd. Ik veronderstel dat jullie daarover bij het werkbezoek aan de VRT uitleg hebben gekregen.

De digitalisering van het VRT-archief is bovendien al ruim een jaar sterk versneld dankzij het project Digitaal VRT-Archief (DIVA). Het totale historische audiovisuele archief van de VRT is echter zo omvangrijk dat nog maar een relatief klein deel ervan als digitaal ontsloten beschouwd kan worden. Voor een aanzienlijk deel van het archief begint wel de tijd te dringen om over te gaan tot digitalisering. Dat komt doordat de kwaliteit van de dragers achteruitgaat en doordat de weergaveapparatuur door de producenten al jarenlang uit productie is genomen. De prioriteit van de VRT ligt op dit moment dus bij het conserveren en digitaliseren van het materiaal, te beginnen bij het oudste materiaal.

Een rechtstreekse toegang via het internet voor de individuele, institutionele of professionele gebruiker kan de VRT op dit moment niet aanbieden. De toekomst van het VRT-archief wordt wel voorbereid. Ten eerste is er een project opgestart om archiefmateriaal niet langer via drager ter beschikking te stellen maar via een FTP-server. Dat zal het leveringsproces sterk vereenvoudigen. Ten tweede werkt de VRT actief mee aan het project Vlaanderen in Beeld. De heer Caron verwees ernaar. Het werkpakket Ontsluiting van archiefmateriaal voor educatief gebruik en voor wetenschappelijk onderzoek wordt getrokken door een medewerker van de VRT-afdeling Documentatie en Archieven.

De VRT heeft op dit moment geen concrete plannen om in het kader van '100 jaar Grote Oorlog' specifieke programma's te maken voor het onderwijs. Wel zijn er recent een aantal contacten geweest tussen de VRT en onder meer het Bijzonder Comité voor Herinneringseducatie en het Agentschap voor Onderwijscommunicatie. Daar wordt gesproken over een samenwerking rond het ter beschikking stellen van het VRT-archief over Wereldoorlog I.

In de beheersovereenkomst 2007-2011 wordt aangegeven dat er voor de realisatie van het DIVA financiering vereist is vanuit de nieuwe inkomsten zoals vermeld in artikel 35, paragraaf 3. In dit artikel wordt onder meer gewezen op de opbrengsten die voortvloeien uit de verzelfstandiging van het zenderpark. De VRT investeert effectief al haar inkomsten uit de verzelfstandiging van het zenderpark in de digitalisering en ontsluiting van een gedeelte van het archief. Die inkomsten zijn echter niet voldoende om het globale archief te digitaliseren en te ontsluiten. Na afloop van het DIVA-project, waarvan het einde is voorzien in 2012, zal dan ook slechts ongeveer een derde van het volledige audiovisuele VRT-archief gedigitaliseerd zijn.

Dit geeft aan voor welke uitdaging wij staan. Ik onderschrijf de bezorgdheid van iedereen. Het gaat hier niet alleen om het materiaal bij de VRT. We mogen dit misschien nog uitbreiden naar het materiaal dat bij andere overheidsorganisaties beschikbaar is.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Minister, dank u voor uw antwoord. Het verbaast mij dat er niets wordt opgezet rond '100 jaar Grote Oorlog'. Wij hebben een draaiboek gekregen met aandacht voor '100 jaar Grote Oorlog' bij nieuws en duiding. Maar er is misschien ook nood aan een pakket voor het onderwijs. De VRT beschikt over het materiaal. Anderen kunnen dat niet doen. De VRT is de juiste partner om zoiets op te starten. Zij kan het materiaal ter beschikking stellen van het onderwijs, in het kader van de lessen geschiedenis en dergelijke. Dat moet toch eens worden bekeken met de VRT.

Als we niet snel genoeg digitaliseren, dreigen uniek beeldmateriaal en cultureel erfgoed verloren te gaan. We moeten de zaak attent blijven opvolgen.

Minister Ingrid Lieten: Ik heb mij misschien niet voldoende duidelijk uitgedrukt. Ik heb aangegeven dat er contacten zijn tussen de VRT, het Bijzonder Comité voor Herinneringseducatie en het Agentschap voor Onderwijscommunicatie. Dat gaat wel degelijk ook over ‘100 jaar Groote Oorlog’.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■